

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-betűs betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér betű sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülé-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 82

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, december 8

Mai számunk főbb közleményei:

- Urbán Iván báró üdvözlése.
- Üldözött aradmegyei körorvos.
- Megszavazták a háborus javaslatokat.
- Az urí betörőbanda.
- Az aradi adóösszeíró bizottságok tagjai.
- Arad és a háborus előkészületek.
- Háborus kurzusok.
- A román király háborus trónbeszéde.
- A király megváltoztatott életmódja.
- Szerbia háborút akar.
- Tarkaságok.

A csonka parlament.

— Barabás Béla és az ellenzék. —

Arad, december 7.

Ma egy hete ugyanezen a helyen szó esett arról a történelmi nevezetességű képviselőházi ülésről, melyben 1887. évi február hó tizenkilencedikén az akkor felmerült külügyi bonyodalmakkal szemben a magyar képviselőház egyhangulag és egységesen megadta az akkori kormánynak azon anyagi eszközöket, melyeknek megszavazására az országnak a küllelenségekkel szembeni védelem szempontjából szüksége volt. Ezen határozatnak az erkölcsi súlyát az adta meg, hogy ahhoz az összes pártok, a politikai és nemzetiségi tagoltságra való tekintet nélkül, hozzájárultak.

Érdekes véletlen, hogy erre a történelmi jelentőségű határozatra hivatkozott néhány nappal ezelőtt *Andrássy Gyula* gróf is, a ki az utolsó évtizedben olyan előszeretettel játszsza a haza önkéntes mentőjének szerepét, egyik politikai nyilatkozatában szemére vetvén a mostani kormányelnököknek azt, hogy a külügyi bonyodalommal szemben úgy kellett volna el-

járnia, mint annak idején *Tisza Kálmán* a nyolcvanas években eljárta, a mikor a szóban forgó javaslatnak országgyűlési tárgyalása előtt, értekezletre gyűjtötte össze az akkori pártok vezetőit s feltárta előttük a külügyi helyzetet. *Andrássy Gyula* grófnak, aki felelőtlen helyzetében annyi honmentő eszmével szolgált a nemzetnek, ez a szemrehányása is csak szaporítja azon nagyon bölcseken üres mogyoróknak elkeresztelt sofizmáknak számát, melyekkel ő a közelmúltban a magyar politikát élénkítette. *Lukács Lászlónak* tehát kötelessége lett volna, mielőtt a háborus állapot által megkivánt törvényjavaslatokat előterjesztette volna — ugyanazon javaslatokat, melyeket a koalíciós minisztérium, tagjainak emlékezőtehetség-beli fogyatékosságának dacára szintén előkészített, sőt őfelségének előzetes szentesítésre felterjesztett — azokra nézve a koalíciót ellenzék bölcseinek tanácsát is kikérni.

Nagyon szépen van ez mondva. Csakhogy az a kérdés: hogyan képzelte el a nemes gróf ezen nagyszabású eszmének keresztülvételét?

Hiszen tudott dolog, hogy a koalíció akár a kormány, akár a munkapárt részéről hozzája intézett bármilyen felhívást, melyhez *Lukács László* és *Tisza István* feje mellékelve nincs, a legidegebben visszautasítja. Viszont tudott dolog az is, hogy ezekkel az apró kedveskedésekkel a miniszterelnök a mai helyzetben az ellenzéknek még azon esetben sem szolgálhatna, ha minden politikai elmélet ellenére erre az önfelvétele vállalkoznék is, mert a mai helyzetben sem a korona, sem a kormányt támogató párt nem volna arra kapható, hogy egy különben is mivel sem indokolt kormányváltozásba belemenjen.

Andrássy Gyula grófnak ez a tanácsa tehát nem tarthat számot arra, hogy komolynak tekintessék, mert már a priori kivihetetlennek kellett, hogy tekintse azt mindenki, aki a mi politikai viszonyainkba csak némileg is be van avatva.

Ezen a módon tehát a kérdés meg nem oldható. De a kérdés megoldásához közel jár

egy ellenzéki politikusként, kivél csak nagy ritkán van szerencsénk egy véleményen lenni, *Barabás Bélának* az az egyéni véleménye, melyet a koalíciós vezérek tanácsa nyomban agyon is ütött, hogy a ki nem tiltott ellenzéki képviselőknek be kell menniök a parlamentbe.

Ez a nyilatkozat, ha nem is célozza a külpolitikai helyzettel szemben való egységes állásfoglalásnak létesítését, mégis bölcs és okos beszéd. Okos beszéd érdemileg, is okos beszéd taktikai szempontból. Taktikailag azért, mert a mostani külpolitikai szempontok hangoztatása képezné azt az *aranyhidat*, melyen át az ellenzék annyi balfogás után a természettől kijelölt tevékenységének terére, presztizsének sérelme nélkül bevonulhatna, mert a mai külpolitikai helyzet tényleg olyan, hogy minden magyar képviselőnek a képviselőházban van a helye s ezzel a helyzettel szemben félreteendő minden sérelemnek és rekriminációnak hangoztatása, s ha ezen az alapon tér vissza az ellenzék a Házba, a legfanatikusabb hívük sem tehetne nekik szemrehányást.

Erdemileg pedig azért okos ez a beszéd, mert elvégre is a képviselői megbízás nem csak jogokat ad a képviselőnek, hanem kötelességeket is ró rája. Az 1848. IV. és V. törvénycikk és azoknak nyomán az 1887. X. t. c. megállapítják, hogy a magyar képviselőháznak négyszázötvenhárom kerület által megválasztott magyarországi képviselőből kell állania.

Négyszázötvenhárom magyar választókerületnek képviselve kell lennie a magyar parlamentben. Ezen kerületek közül jelenleg mintegy százhusz kerület ellenzéki, s ezen ellenzéki képviselők közül ezidőszertint mintegy negyven levén jogerős határozattal kitéve, nyolcvanra rug azon magyar képviselőknek száma, kik képviselői kötelességeik teljesítésében gátolva nincsenek, de azért ezen kötelesség teljesítése alól magukat önkényűleg kivonják.

Kérdjük már most azt, hogy van-e erre joguk az illető képviselő uraknak? Kérdjük azt, hogy nyolcvan magyar választókerület arra

A borkereskedő leánya.

Írta: Lengyel Géza.

A nagy és hatalmas állam egyik hivatalnokát, doktor *Balázs Jánost* áthelyezték az ország szélére, egy kis német városba, *Balázs Pestre* szeretett volna jenni, ahol csak délelőtt van hivatal és egész délután az élvezetek, szórakozások hosszú sora áll rendelkezésére a fiatal fogalmazónak, vagy aljegyzőnek. Már régen volt, nem tudom, milyen hivatalhoz és milyen ranghoz tartozott *Balázs*, az is lehet, hogy tanár volt és tudós ambícióinak kifejlesztése helyett a földrajzot kellett értelmetlen diákok fejébe vernie. A minisztériumban azonban azt mondták, hogy háta mögött két szolgálati évvel az ember egyáltalában nem számíthat. Budapestre, még nagyobb városra se. *Balázs* szívében sok keserűséggel ült a vonatra, mert nem egészen alaptalanul azt gondolta, hogy egy nagybácsi, aki képviselő és államtitkársjelölt, sokkal nyomatékóssabban segitene elő Budapestre helyezését, mint a szolgálati évek. Ilyen nagybácsi azonban nem volt családjában, tehát utaznia kellett egész éjjel egy zsufolt vasuti kocsiban, szután reggel vicinálison. Ezt a vicinálit elhagyta egy kis állomáson, amely előtt rozoga, vén, de terjedelmes omnibusz vart. Az omnibusz feldöcögött a domboldalon, ahol a városka épült, irtózatosan döcögött, mert minden utca pontosan, becsületesen ki volt kövezve, amint

városához illik, tekintet nélkül arra kirázzák-e a szabálytalan kövek a kocsin érkező utas lelkét, vagy sem. Az omnibuszban utitársai valami furcsa német dialektusban beszélgettek, amelyből keveset értett. Végre megállt a bárka és letette egy emeletes épület előtt, amelyben volt szálloda, vendéglő, mészárszék és kaszinó. Együtt az összes kulturintézmények. Itt megmordott, megkérdezte, merre van a hivatal, jelentkezett a főnöknél, lakást keresett, szóval igyekezett berendezkedni. A lakása egy nagy, de alacsony bolthajtásos szoba volt, keskeny, magas ágygyal, a falon itt-ott nedves foltokkal. Még kint forrón sütött az augusztusi nap, bent hűvös, dohos volt a levegő és reggel hatalmas náthával ébredt. Az első napokban ez az éjjelente kiujuló meghűlés foglalkoztatta, azután kezdett körülnézni *Németváron*, — talán így hívták a furcsa kis helyet. — *Krakov*ra, a meghűléstől vörös szemekkel róttá hivatal után az utcákat és kétségbeesjtette az a gondolat, hogy itt kell maradnia egész télen, ezután még tovább, talán egy évig, talán kettőig is.

Már a harmadik hete volt az új helyén és az unalom egyre elviselhetetlenebbül szakadt rá. Nagyon egyedül volt. Egy-két hivatalos látogatást tett a megérkezése után, de sehol sem bíztatták, hogy jöjjön el még egyszer. A kaszinóban többnyire kerekre bizott polgárok ültek együtt, akik tőlük telhető barátsággal fogadták. *Balázs* azonban méltatlannak találta őket magához, ellenkezett velük, rosszakat

mondott a városról és az önértékben sértett emberek nemsokára haragosan fordultak el tőle. Egy orvos-al ismerkedett meg, egy már kopaszodó legénnyel, szinte ez volt az egyetlen ember, akivel néha elbeszélgetett. Az orvosnak azonban sok volt a dolga, mindig hívták a környékre is, ritkán volt ideje. Azután *Balázs* úgy találta, hogy az öt év alatt, mióta *Németváron* volt, teljesen megfeledkezett fővárosi ifjúságáról, nem panaszkodott, jól érezte magát a kicsinyes környezetben, kétségen kívül rut önzésből, mert a sok munka szépen jövedelmezett.

Mikor a doktor a jó vidéket, az egészséges levegőt dicsérte, *Balázs* lenézően mosolygott.

— Mi ez a budai hegyekhez képest? Körülbelül úgy tekintette *Pestet*, mint ősi birtokát, amelyről méltatlanul száműzték a pusztaságba, ahol nincs élet, nincs levegő, nincs kultúra. Ami azelőtt nagyon kevésbé bántotta, a kultúra szomjusága ébredt fel benne. Lelke mélyén a kulturát valószínűleg ragyogó kávéházakkal cserélte össze, a doktornak azonban a szellemi táplálék hiányáról panaszkodott.

— Volt-e már a grófi könyvtárban? — kérdezte az orvos. — Menjen el, szívesen beengednek mindenkit. Sok szép dolgot talál, unikumokat, ritka okleveleket, egy-két jó képet is.

Balázs megvetően legyintett a kezével. Az orvos aztán megunt a vitát, egy angol könyvet vett elő a zsebéből és olvasni kezdett. A két

adott képviselőjének mandátumot, hogy naponta az Országgyűlésben megreggelizze, esetleg, egynehány ott lézengő tőzsdégallopin éljenését zsebrevágva, a képviselőház elé vonuljon s ott az oda kirendelt s ezen helyzetében védtelen néhány száz rendőrrel pár kedélyes szót váltson s onnan a néppárti körbe elgyalogoljon? Kérdjük továbbá azt, hogy nyolcvan magyar kerületnek mandátuma arra szolgál-e, hogy annak birtokosa az ellenparlamentben az egész világ guny-kacaja mellett asszisztáljon egy esődöt mondott politika kétségbeesett szárnypróbálgatásának, s nem-e arra, hogy az illető képviselő ott, ahol ennek helye van, a képviselőház termében teljesítse ellenőrző kötelességét? S kérdjük végül azt, hogy a strikkelő képviselő urak közül csak egy is akadt, aki a képviselői fizetését, melynek ellenében mitsem szolgáltatott, fel nem vette volna?

Az ellenzéknek be kell látnia, hogy az a taktika, mely benn a Házban a komoly munkát akarta megakasztani, majd az ellenzék távolléradásával, az egész parlamentárizmust le akarta járatni: csúfították mondott.

A csonka parlament, mely a megválasztott képviselők abszolút többségét képezi, dolgozik, s komoly munkát végez. Hogy ez a munka nélkülözi a céltudatos ellenzéki ellenőrzést, az szomorú, fájlatandó jelenség. Amde ezen ellenőr és elmaradásáért azokat éri az erkölcsi felelősség, akiknek hivatása lenne ezen ellenőrzés gyakorlása.

Az obstrukció kora lehanyatlott, a kormánybuktatás fegyvertárából ezen sokat használt eszköz örök időkre ki van küszöbölve. Egy új kornak kell bekövetkeznie, melyben az ugynevezett parlamenti váltógazdaságnak alapját az eszmék harca, a pártok által hirdetett elvek meggyőző ereje kell hogy képezze. Az ellenzéken áll, hogy ez a kor mielőbb bekövetkezzék. A merev negáció helyett a céltudatos munka lehet csak az az eszköz, mellyel az ellenzék elveszített pozícióját visszahódítja. Minél tovább késik az ellenzék ezen módszer felvételével, annál nehezebb lesz megtépázott tekintélyének a helyreállítása.

Spectator.

Uj v. b. t. t. Budapestről jelentik: A király Daruváry Gézát, a kabinetiroda osztályfőnökét valóságos belső titkos tanácsosnak nevezte ki.

Urbán Iván báró üdvözlése.

— Aradvármegye és Arad város közigazgatási bizottságából. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt kilenc órakor tartotta az utolsó ülését ebben az esztendőben. Az ülés elején nagy óvációban részesítették Urbán Iván báró főispánt, akit a királyi kitüntetés óta ma üdvözölhetek a közigazgatási bizottság tagjai, akik teljes számban gyűltek össze. A főispánt Szathmáry Gyula nyugalmazott alispán üdvözölte a bizottság nevében a következő beszéddel:

— Engedelmet kérek, hogy napirend előtt felszólalhassak, de indítva érzem magam, hogy mai ülésünkben, első sorban, azon kitüntetés felől emlékezzünk meg, mely a közigazgatási bizottság legutóbbi ülése óta, nagyérdemű emöküket, Urbán Iván főispán urat méltóságát, a magyar bárói rend adományozásával érte s amelynek alkalmából eméltóságához, egyenként és mint a közigazgatási bizottság egyeteme is, meleg üdvözléssel fordulunk.

Kora ifjúságtól kezdve, mint birtokos-nemest és törvényhatósági bizottsági tagot, majd mint vármegyei tisztviselőt s végre és pedig immár másodízben, mint főispánt, állandóan a vármegyei közelet mezején láttuk szorgoskodni méltóságodat s örömmel láttuk és tapasztaltuk azt is, hogy a közügyek szolgálatában, lelkes buzgalommal és teljes odaadással végezte mindenkör azon feladatot, mely az adott helyzetben osztályrészül jutott, a mióta pedig, mióta főispán, a vármegye élére állt, ezzel járó feladata és hatáskörének hű és hivatásszerű betöltése mellett, valóra váltotta azt a tudatot, hogy az állás és hatáskör nagyságával, a teendők és feladatok nagysága s a kötelességteljesítés fontosabb és súlyosabb volta mellett, a munkássága és tevékenysége eredményeihez fűzött várakozás is emelkedik. S ezt méltóságod nemcsak átérzte, hanem tettel is gyakorolja azzal, hogy a vármegye közjává irányzott törekvésekben és buzgó munkásságban előjár és reá szolgált arra, hogy személyében nemcsak állásának méltóságát, hanem az alárendelt funkcionáriusok élén, a vármegye első munkását is tiszteljük.

Ebben fekszik oka annak, hogy a közügyek minden ágára kiható buzgó és sikeres s céltudatos és közhasznú munkásságát a kormányzatára bizott vármegye közönségének és minden rendű lakosságának osztatlan elismerése és nagyrabecsülése s úgy ezeknek, mint a vármegyei s a közigazgatási bizottságban képviselt állami hivatalok és közegyeknek hűségese támogatása követte és követi s hogy most, amidőn a közpályán elért sikereiből font édemkoszorúja, s Felsége apostoli királyunk kegyelméből az örökös bárói kor-

nával ékesítettett, a méltó érdemek királyi kitüntetése, méltóságod híveinek minden rétegében hódolattaljes örömmel találkozik.

Engedje meg azért, hogy legfelsőbb kitüntetés alkalmából, a közigazgatási bizottság egyeteme és annak egyes tagjai nevében is, mélyen értezt tiszteletünk és nagyrabecsülésünk nyilvánítása mellett, igaz szívettel és szeretettel s azon kívánattal köszöntsük, hogy az ég ura, minden jóval s ep erő és egészséggel áldja meg s a közügyek járara, kedves családja boldogságára és mindnyájunk számára meg soká, igen soká, tarassa és éltesse!

Urbán Iván báró főispán az éljenzéssel fogadott üdvözlésre meghatottan válaszolt.

— Köszönöm — mondotta — a szép beszédet, mellyel üdvözöltek. Igazán jólesik, hogy épen a közigazgatási bizottságból, ahol jól ismernek évek óta tartó együttes munkalkolásunk következtében, épen innen tiszteltek meg ilyen melegen. Azt hiszem, batran és bizvast mondanom: igenis fiatal korom óta mindig arra törekedtem, hogy a különböző állásaimat, amint azokat korom szerint fokról-fokra elnyertem, legteljesebb tudással, minden képességeimet kifejtve töltsem be. Az volt az elvem és az volt a törekvésem mindig, különösen amióta vezető állásba jutottam, hogy erről a helyről a munkában, kötelességteljesítésben jó példával menjek elől. Hogy ezt a szándékomat megértették, azt tapasztaltam a közigazgatási bizottság tagjainak és a törvényhatóság tisztviselőinek támogatásában. Nekik és önöknek uraim köszönhetem, hogy most, öreg koromban, sok munka után ért ez a magas, királyi kitüntetés.

A városi közigazgatási bizottság, mely legközvetlenebb szemtanúja annak a példa nélkül álló meleg érdeklődésnek és a legmesszebb menő szeretetnek, mellyel Urbán Iván főispán a város minden ügye iránt viseltetik és tanuja annak a nemes liberalizmusnak, mely az ő főispáni működésében megnyilvánul, ma délután tartott ülésében meleg ünneplésben részesítette szeretett elnököt abból az alkalomból, hogy a király őt a bárói méltósággal kitüntette.

Steinhardt Mór dr. a következő szavakkal üdvözölte a lelkes éljenzés közepette belépő főispánt:

— Méltóságos uram, tisztelt bizottság! Legutóbb tartott ülésünk óta oly esemény történt szeretett elnökünk életében, mely Arad egész polgárságának minden rétegében ózinte és osztatlan örömet keltett. A koronás király a magyar kormány előterjesztésére szeretett főispánunknak hokros érdemei elismerésül a bárói méltóságot adományozta. Ez a királyi kegy, a kormány bizalmának ez a megnyilvánulása csak szankciója annak a szeretetnek, mely a főispán urat itt Aradon környékezi, betetőzése annak a nagyrabecsülésnek,

kártyaszatnál megelégedett emberek játszotak és Balázs fájdalmas arccal töltögette poharába a vörös bort, az egyetlen helyi terméket, amelyről maga is elismerte, hogy jó.

— Hát a nők? — kérdezte egy idő múlva — meg a társadalmi élet?

A doktor felbesszakitotta az olvasást.

— Ami ezt illeti, — mondotta — hát ebben a dologban csakugyan le kell szállítani az igényeit. Ezek — a kártyázókra mutatott — nem engedik az idő-gent a házukba. A leányokat a maguk fajtájának nevelik. Vigyáznak a pénzükre, nem adnak zsurokat. Azt se tudják, mi az. Ha itt marad, máshonnan kell asszonyt hoznia.

— Isten őrizzen — felelte méltatlankodva Balázs. Nem a házasság, hanem a megtelepedés gondolata ellen tiltakozott.

Mikor nagynehezen beletörődött abba, hogy egy nyomorúságos kis fészékben tölt el egy időt, úgy képzelte, hogy vidám élettel fogja kárpótolni magát, lányosházakhoz jár, vacsorákra hívják, jól bannak vele, mert meg kell becsülni az embert, akinek doktori címe, állása és szép jövője van. Ő aztán kegyesen elfogadja a vacsorákat, udvarolgat is egy kicsit, de le nem köti magát, mert az elve az, hogy várni kell. Németváron azonban nem siettek jól tartani az új embert, ahogyan a doktor megmondta, nem hívták sehova és udvarolgatni egyáltalán nem volt módjában. Pedig ami a leányokat illeti, legnagyobb elkeseredésében is csak annyi rosszat tudott rójuk mondani, hogy nem öltöznek szépen — és ezt

is csak némi túlzással. Mert be kellett vallania, hogy az elhízott embereknek és a fonnyadt asszonyoknak megiepően csinos leányaik voltak. Magános délutáni sétáin csaknem mindig találkozott egy csoporttal. Öten-hatan, néha többen is voltak, összefogózva mentek, szőkék, barnák, vegyesen — egy vörös haju is volt közöttük, hófehér, ragyogó arccal — és mind naiv bátorsággal néztek a Balázs szemébe. Komolyan, de állhatatosan nézte őket, míg meillettük elhaladt, erről a tekintetről titokban azt hitte, hogy hat a nőkre. A hatás itt kissé furcsán nyilvánult meg. A leányok előbb elfojtottan mosolyogtak, néhány nap múlva nevető arccal néztek össze, később pedig akadt közöttük, aki hangosan felkacagott, mikor Balázs elment mellettük. Aztán előreszaladtak és sűrűn tekintettek vissza. Balázs előbb megzavarodott, azután mégis úgy gondolta, hogy sikere volt a leányoknak, akik kissé erőteljes vidéki kacérsággal árulták el magukat. Ebből a hitéből néhány nap múlva a kaszinóban kiáorándította a doktor, aki tréfásan fenyegette meg, hogy vigyázzon magára, mert a leányok panaszkodtak otthon, hogy már sétálni se lehet tőle.

— Libák — kesergett Balázs.

Azontul messze elkerülte a leány csapatot. Csak a kis vöröshajuval tett néha kivételt. Ugy vette észre, hogy ez az egy gunyolódás nélkül, komolyan és melegen pillant vissza. Ezt a leányt, névszerint Schmidt Lujzát, követte néha, amikor a séta befejezésével egyedül ment haza. A néptelen utcán egyszer, halálmegvető bátor-

sággal hozzácsatlakozott, kérdezett valami ostobaságot. A leány olyan egyszerűen és természetesen felelt, mintha évek óta ismerték volna egymást. Ettől fogva sokszor találkoztak, beszéltek közönyös dolgokról, a lány engedte, hogy hazáig kísérelje Balázs. A házuk a város szélén volt, egyik oldalán kert, a másikon egy nagy udvar, teli hatalmas boroshordókkal. Mikor ideértek, kezet fogtak egymással és a régi nehéz kapu becsapódott a leány után. Az emeleti ablakban egy sovány, fehérhaju asszonyt látott néha Balázs, a Lujza anyját. A lány köszönt neki, egyáltalában nem látszott elfogultnak, a kísérelje miatt. Olykor sötét volt már, mire odaértek, János hosszasan tartotta magánál a kis fehér kezet és a lány tūrte engedelmesen. Ilyenkor erős kísérelésben volt, hogy csókot ne nyomjon a friss, piros szájra. Fent az ablakban azonban árnyakat látott és gyáván engedte el a kezét. Mikor elment, nagyon meg volt elégedve saját becsületesességével — ahogyan a gyávaságát nevezte. Ugy gondolta, hogy nem is találkozik a leánnyal többé. Mindenképen baj lehet belőle. Talán egyenesen hálót vetettek rá, talán azt akarják, hogy elvegye a szimpla kis vidéki leányt. A terveibe ez nem illett bele, és amikor a kaszinóban megismerkedett az öreg Schmidttel, egy csizmás, csanum parasztes forma, svábbal, végkép a szakításra határozta el magát. Kurtán beszélt a svábbal, akinek sejtelve se lehetett róla, miért olyan rideg az úggen ur.

— Balázs — mondotta neki később a doktor — ne nézze le úgy ezt az embert. Ne a

mely személyét körüveszi azokért a nagy szolgálatokért, melyeket a város és polgársága érdekeinek felkarolása által tesz. A város közgyűlése után a közigazgatási bizottság az a legfontosabb autonómiai szerv, melynek keretében a főispáni működés megnyilvánul. Itt van alkalmunk megfigyelni legközvetlenebbül azt a hatalmas buzgalmat, pártatlanságot, elfogulatlanságot és jóakaratot, melyet főispán ur a k'emberek ügyében tanusít és itt van alkalmunk nagybecsűlni azt a harmonikus kiegyenlítést, melyet főispán ur megteremt a kormányhatalom és az önkormányzat között. Engedje meg főispán ur, hogy az első alkalommal már kifejezést adjunk szerencsevánatainknak és tudomására hozzuk, hogy a polgárság minden rétege párt és felekezeti különbség nélkül a legnagyobb örömmel látja a méltóságod kitüntetését és kívánja további működéséhez az ég áldását.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a főispán a következőképp válaszolt:

— Jól esik és mélyen meghat a közigazgatási bizottság érzelmeinek megnyilvánulása, mert őszintén szólva erre nem voltam elkészülve. Jól esik azért, mert a legilletékesebb faktor részéről, a tekintetes bizottság részéről ér kitüntetés, mert tíz éves főispáni működésem alatt úgy szólván teljesen együtt, harmoniában dolgozunk. Iparkodtam, hogy azt a szerepet, melyet én mint a kormány és az autonomia között álló betöltők olyan legyen, hogy *felfelé pozíciómot megtartsam, lefelé pedig megerősítem*, mert véleményem szerint ott, ahol az ember a közérdekében dolgozik, ahol lakik arra kell törekednie, hogy szeretettel találkozzék. Tíz év óta egyetlen egyszer sem volt köztünk ellentét, pedig majdnem valamennyien személyenként is eme hosszú idő óta figyelemmel kísérhetik működésemet. De legnagyobb örömet az okoz, hogy Arad közönsége párt és felekezet különbség nélkül vesz részt az örömeimben. *En soha sem ismertem pártot és felekezetet, ha jó ügyért kell cselekednem.* Minthogy az elért eredményeket a közigazgatási bizottságnak és a városi tisztviselők támogatásának köszönhetem, a meleg üdvözlésért hálás köszönetet mondva, továbbra is kérem szives közreműködésüket és támogatásukat.

A bizottság zajosan megéljenzte a főispánt.

Uj 90 millió hitel hajóépítésre. A Daily Telegraph jelenti, hogy Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok a legközelebbi delegációtól újabb 90 millió hitelt fog kérni három új Dreadnaught számára és ha ezt a hitelt nem kapná meg, akkor a hajókat hitelre fogja építtetni. Egy hajóépítő hely most fölszabadult, úgy, hogy 1913. elején a parlamenti engedelem bevarása nélkül egy új hajó építéséhez hozzá lehet fogni.

leggazdagabb németvári borkereskedő, egy-két százezer forintja mindenestre van, esetleg egy fél milliója.

— Nem imponál a pénz — felelte Balázs és egyszerre a fejébe tódult minden vér.

Fél millió — nem, az öreg sváb nem látszott ilyen embernek és Schmidt Lujza se árulta el a toaletteivel, hogy ilyen kerek hozományra számíthat.

— A doktor becsap — hitette el magával előbb. Azután másfelől is hallott a Schmidt-vagyronról, látta az udvaron a munkásokat, a szekereket, megmutatták neki a hegyoldalban a Schmidt-pincéket — és már eszé ágában sem volt, hogy szakítson Lujzával. A kemény hideg télen azonban abbamaradtak a séták és a Schmidt-ház kapuján bejutni nem lehetett. Már a büszkeségét is legyőzte: az orvost kérte, ismertesse meg valahogyan velük.

— Nem szokás az itt — felelte a tapasztalt férfit — és Balázs várt tovább valami szerencsés véletlenre.

Tavasszal ismét találkoztak és folytatták a sétákat. Lujza halvány volt egy kicsit és Balázs meg mert volna esküdni rá, hogy halálosan szerelmes, noha szerelemről soha nem volt szó közöttük. Minden nap azzal a nagy elhatározással várt a leányra, hogy megmond mindent és gyáván hallgatott.

Nem baj — vigasztalta magát — csak egy szavamba kerül és enyém a leány.

Körülnézett és kezdett már megbarátkozni a várossal, az emberekkel.

Néhány napig nem találkoztak. A hivatal-

Üldözött aradmegyei körorvos.

— Különös állapotok Kürtösön. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Az aradmegyei Kürtös községben nem valami örvendetes állapotok vannak az ottani közhivatalokban, amint azt a vármegye közigazgatási bizottságában tett főispáni kijelentésekből meg lehet tudni. *Urban Iván* báró nemcsak mint főispán, hanem mint aradmegyei nagybirtokos is jól ismeri a viszonyokat és így az, amit elmondott, bármilyen szomorú is, bizonyára valóság.

A közigazgatási bizottság mai ülésén *Urban* báró főispán egymásután kérdést intézett a tanfelügyelőhöz, tiszti főorvoshoz és az alispánhoz, hogy a kürtösi igazgató tanító, körorvos és állatorvos ügyeiről hivatalos felvilágosítást kapjon, mert a mai állapotok — különböző okokból — csak károsak lehetnek a községre. *Vajt József* kürtösi állami elemi iskolai igazgató-tanítóról szolt a főispán első panasza. Az igazgató tanító betegség címén három havi szabadságra ment és be is költözött Aradra. A kántortanítói, ismétlőiskolai jövedelmeket beszédni azonban ma is kijár Kürtösre, valamint arról sem feledkezik meg, hogy a kürtösi takarékpénztárba kimenjen ottani fizetését felvenni. Az iskola, a rendes tanítás azonban teljesen visszafejlődött. Erre való tekintettel kérte a főispán a tanfelügyelőt, hogy állapítsa meg a tényállást és szükséghez képest indíttson vizsgálatot az igazgató ellen.

Egészen más természetű baj van a kürtösi közegészségügy terén. *Ferenci Ármin* dr. kürtösi körorvost ugyanis *jormálisan üldözik bizonyos részről*, úgy, hogy a különben kedvelt, szeretetnek örvendő körorvos kijelentette, hogy képtelen megmaradni a községben. *Ferenci* dr., aki az aradi kórházból ment ki Kürtösre körorvosnak, *Borsos Béla* dr. tiszti főorvos tudomása szerint is bizonyos aggodalmakat támaszt abban a tekintetben, hogy ellenségei vannak Kürtösön. Ugyanis névtelen levélben azzal fenyegették meg egyszer a körorvost, hogy lelövik. A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy az aradi járás főszolgabíráját megbizsa annak kipohatolásával, hogy ki, vagy

ban sok dolga volt Balásznak, a főnökét helyettesítette, aki beteg volt, mindenféle követelésekkel szekirozták a minisztériumból, sokszor késő estig ott dolgozott. Az irnok, aki mellette volt, egy szálas, pirosarcu legény, egy németvári mészárosmester fia, alig győzte le-másolni, amit eléje rakott. A munkával teli napokban egyszer, négy óra délután lehetett, elébe állt ez az irnok és megkérte alázattal, engedje el ma korábban, nagyon fontos dolga van.

Balázs vakmerőnek találta a kérést. Ridegen mondotta:

— Nem lehet elmenni — egyébként mi az a fontos dolog?

— Az eljegyzésem — felelte az irnok — ma este van.

Balázs ellágyult. Az eljegyzés csakugyan fontos, még ennek a szegény fiúnak is. Talán nemsokára maga is eljegyzésre megy. Igaz, még ma szól a doktornak, készítse elő a dolgot. Vagy nem is szól neki, mert ez az ember makacsul ragaszkodik hozzá, hogy idegennek, jótmentnek nem adja oda németvári polgár a leányát. Legjobb lesz: megy egyenesen a svábhöz. Azonnal megy — gondolta a bátorság hirtelen érkezett rohamában. Letette a tollat, jóindulattal nézett végig az irnokon.

— Hát tessék — mondotta. — Az eljegyzés az más. Éc — ki a menyasszonya?

— Schmidt Lujza — felelte egyszerűen az irnok. — A borkereskedő leánya... hiszen tessék ismerni.

kik háborítják a derék körorvost. Más oldalról nyert információ szerint *Ferenci* dr.-nak nincsenek ellenségei Kürtösön, ilyen félreértést csupán az okozhatott, hogy a körorvos visszavonult életet él, senkivel sem érintkezik.

A főispán harmadik kérelme, amelyet *Dálnoki Nagy Lajos* alispánhoz intézett, a kürtösi közleki állatorvos ügyére vonatkozik. *Demut Tamás* kürtösi állatorvost hetekig kezelték a budapest-lipótmezei gyógyintézetben. Nem rég elbocsátották onnan és azóta újból ellátja állatorvosi teendőit, azonban még most is beteg és sok zavart okoz a főispán értesülése szerint. E kérelem alapján a járási főszolgabíró utasítani fogja az állatorvos ügyének és állapotának megvizsgálására.

Megszavazták a háborus javaslatokat.

A képviselőház ülése.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 7.

Az ellenzék ma is fölvonult a képviselőház elé, a fölvonulásban azonban ma már csak tizen-nyolc képviselő vett részt. *Szmrecsányi György* és *Fernbach Károly* vezette a menetet, mely a csend-örkordonig haladt; itt megállapították, hogy még mindig fegyveres erő őrzi a Házat s azután csendben visszafordultak és szétoszlottak.

A képviselőház ülését háromnegyed tizenegykor nyitotta meg *Tisza István* gróf, aki minde-nekelőtt bemutatta szoknak a képviselőknél a jegyzékét, a kiknek kizáratása a mai napon letelt; ezek a képviselők, ugymond, hétfőtől kezdve megjelenhetnek a Ház ülésén.

A mai ülés napirendjének első pontja a háboru esetére való rendkívüli szükségletekről szóló törvényjavaslat volt.

Darvai Fülöp előadó ismertette és elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Giesswein Sándor a javaslat ellen szólalt föl, mert nem látja benne eléggé kifejezve a miniszteri felelősséget.

Lukács László miniszterelnök ezzel szemben arra hivatkozott, hogy a miniszteri felelősséget egész általánosságban kimondotta az 1848-iki törvény; semmi szükség sincs arra, hogy a felelősséget az egyes törvényekben is kifejezzék; nincs azonban kifogása az ellen, hogy az aggodalmak eloszlatása céljából a javaslat megfelelően módosíttassék.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban megszavazta. A részletes tárgyalás során

Darvai Fülöp előadó mindjárt az első szakasznál azt a módosítást ajánlotta, hogy fejezzék ki a minisztérium minden egyes tagjának felelősségét a rendkívüli intézkedésekért és hogy toldják meg a szakaszt azzal a rendelkezéssel, hogy *ha a hadi előkészület megkezdése után négy hónapig nem tör ki a háboru*, akkor négy hónap elteltével a kivételes intézkedésekre való fohatalmazás csak az országgyűlés mindkét háznak hozzájárulásával maradhasson érvényben.

A Ház ezeket a módosításokat elfogadta s a javaslat többi szakaszait is megszavazta.

Várady Zeigmond előadó ismertette ezután az erőhatalomnak a váltójog terén való hatásáról s a haszonbériők adófizetési kötelezettségéről szóló törvényjavaslatokat, melyeket a Ház vita nélkül elfogadott.

Elnök ezután öt percre fölfüggesztette s a szünet után újra megnyitotta az ülést.

A déli szünet után áttért a Ház a földmívelésügyi költségvetés tárgyalására.

Pap Géza előadó nagy beszédben ismertette a földmívelésügyi tárca költségvetését; a nemzeti birtokpolitika és a szociális intézkedések szükségességének hangoztatása után elfogadásra ajánlotta a költségvetést.

Rudnyánszky Antal báró a kopár területek befásításának kérdéséről beszélt.

Ezután a vita folytatását hétfőre halasztották s ezzel az ülés véget ért.

Az uri betörőbanda.

— Mit vallott az áruló Takács? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Az aradi rendőrség bünyői osztályán ma befejezték a losonci katonai pénztár betörőinek, Kishonti Bélának és Kálmán Ferencnek bünyőében a nyomozást, amely azzal a pozitív eredménnyel végződött, hogy mindkettő teljesen beismerő vallomásban mondotta el a losonci fosztogatás részleteit és megerősítették Greén Nándor főkapitánynak azt a gyanúját, hogy a rimaszombati adóhivatal ellen tervezett betörést ők akarták végrehajtani, erre megtették az előkészületeket és nem rajtuk mulott, hogy ezt a bűntényt nem fejezhették be. A főkapitány most már abban az irányban folytatja a felderítő munkát, ki készítette elő a talajt Rimaszombatban a betörés céljaira? Erre vonatkozólag vannak már közvetett bizonyítékai, de ezek ma még nem a nyilvánosság számára valók. A nyomozás másik irányban azt keresi, hogy a már felderített bűneseten kívül más deliktumok nem terhelik-e a letartóztatott fiatalembereket, akik már teljes cinizmussal ismételték meg mai nap folyamán történt újabb kihallgatásukkor a betörések egyes részleteit.

A rendőrség, mint azt már eddig is többször megírtuk, mindazokat a személyeket kihallgatta, akikkel Kishonti és Kálmán Aradon érintkeztek. Ma Takács Sándor állás nélküli állítólagos magánhivatalnokot idézte be a főkapitány kihallgatás céljából. Ez az a fiatalember, aki Kálmánnal együtt feküdt az aradi közpórházban és annyira megnyerte annak bizalmát, hogy néhány napi együttlét után beavatta minden titkába, sőt cinkostársának, Kishontinak sorsát is rábizta, mert elárulta azt is, hogy ez az Aradon tartózkodó és Ruttkai Ráczkai néven nagyuri életet élő fiatalember katonaszökevény, ki Losoncon kifosztotta a katonai pénztárt. Annyira bizott Takácsban, hogy még jövőre terveibe is beavatta őt, egy pillanatra sem gondolva arra, hogy Takács elmehet a rendőrségre és a hatóság kezébe szolgáltathatja őt. Amit különben Takács meg is tett. Mai vallomásában néhány eddig ismeretlen érdekes részletet juttatott a nyomozó hatóság kezéhez Takács, aki Szepekovszky Teofil rendőrhadnagy-nak a következőket mondotta:

(A kórházi barát vallomása.)

— Az aradi közpórházban egy kórteremben feküdtem Kálmánnal, illetve Galla Ágostonnal, mert nekem ezen a néven mulatkozott be. Egy napon levelet kapott női írással Stefi aláírással. „Kedves Feri” — hangzott a megszólítás — és ez nekem szemet szurt.

— Miért szólítják önt Ferinek, mikor Ágoston a neve?

— Ágoston Ferenc tulajdonképpen a nevem, de nem akarok maga előtt komédiázni, bevallom, hogy hamis nevet használok és engem tulajdonképpen Kálmán Ferencnek hívnak és ha már így kiszolgáltattam magamat, akkor tudja meg azt is, hogy az én multam nagyon zajos, van abban szökés, betörés, lopás, bizonyítványhamisítás, minden, csak jó nincs. Rimaszombatban életem, mint pénzügyőr, volt egy jó barátom, Kishontinak hívják, az is itt van Aradon, az is olyan betörő, mint én, de most a Ruttkai Ráczkai Vilmos nevet használja. Vele és még két barátommal egy rimaszombati részvénytársaság pénztárába törtünk be és onnan tizenhatezer horonát loptunk el. Mindegyikünkre négyezer négyezer korona jutott. Ugyancsak ott ki akartuk rabolni az adóhivatalt és már meg is hozattuk Kishontival együtt Budapestről és Berlinből a betörőszerszámokat, azonban nem sikerült a kirándulás, megzavartak és csak azt sajnálom, hogy ijedtünkben ott felejtettük a színhelyen az angol művű drága eszközöket.

— Azután — folytatta Takács vallomását — elmesélte a losonci betörés részleteit. Egy napon bejött a kórházba Kishonti, akit Kálmán nekem bemutatott és akivel a kórházból való kijutásunk után is fenntartottam a barátságot. Kishonti lakásán beszéltek meg, hogy november végén, vagy decemberben újra betörünk a rimaszombati adóhivatalba, engem szemeltek ki arra, hogy Budapesten vásároljak vegyi szereket és kloroformot, mert az is programunkban volt, hogy alitással dolgozunk, elkészítettük a tervrajzot és hogy mellettük az én szegénységem, mert állás nélkül voltam, ne tünjön fel, vetek nekem ruhát, fehérneműt, nyakkendőt és cipőt. Az igaz, hogy a thermi por használatát én ajánlottam, mert azt olvastam, hogy egyszerűen olvaszt. Előtte olvasta fel Kálmán azt a rimaszombati levelet, amelyben megírták neki, hogy „minden elő van készítve.” A levélíró a neve helyett jelíjét használt. Kálmán felolvasás után eltépte a levelet.

Ezzel befejeződött Takács vallomása, akit mint tanut hallgattak ki, mert mint Kishonti és Kálmán megerősítették, csakugyan nem volt több része a komplottnak, mint amennyit maga is elmondott a rendőrségnek.

Kálmánt ezután újra kihallgatták és megerősítette Takács vallomását, csak azt jelentette ki, hogy a tizenhatezer koronás betörés nem igaz; csak azért mesélte el a kórházban Takácsnak, hogy ezzel bizalmát felkeltesse, mert meg akarta nyerni őt terveire, mivel azt látta, hogy az állás nélküli fiatalember nagyon el van szanva és hozzá fordult segítségért s ő maga módja szerint segíteni is akart rajta.

(A katonaszökevények.)

A főkapitány befejezve a nyomozást, intézkedett, hogy a katonai hatóságok átvegyék a letartóztatottakat. Távirati megkeresést küldött a miskolci hadbírósnak, a losonci rendőrségnek, kérve, hogy küldjenek ki csendőrorjáratot értük és szállítsák el, mert a további nyomozás a leg sikeresebben a bűncselekmények színhelyén folytatható. Kálmán is a katonai hatóság kezébe került, mert mint saját vallomásából kitűnik, október 12-én be kellett volna vonulnia a losonci 25. gyalogezredhez. A véderőtörvény szerint az a besorozott, aki a katonai behívót átvette és ennek nem tesz eleget, katonaszökevénynek tekinthető, még ha nem is tette le az esküt.

(A kispap uniformisban.)

Temesvárról jelentik: Mikes Gábor dr. rendőrkapitány, a bünyői osztály vezetője tegnap is, ma is hosszasan kihallgatta a kicsapott papnővendéket, aki mindvégig tagadja a bűnösségét. Kishontit gyermekkorra óta ismeri, együtt járt vele iskolába, de semmiféle része nincsen bűnös érzelmeiben. Gallát, rekte Kálmánt, állítólag sohasem látta. A katonaruhát azért hordta, mert valami beteges vágy vonzza őt a katonasághoz és a katonatiszti kinevezési okmányt és katonakönyvet, — melyek hamisítását beismeri, — vallomása szerint azért hamisította, hogy ismerősei előtt eldicsekedhessék azzal, hogy tényleges szolgálatban álló katonatiszt volt, mielőtt a papi pályára lépett volna. Bácskay egyáltalában egy nem egészen normális ember benyomását kelti és zavaros, egymásnak ellentmondó szavain alig lehet eligazodni.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

VÁROS ÉS MEGYE.

Az aradi adóösszeirő bizottságok tagjai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

A jövő év elején életbelépő új adótörvények már régóta foglalkoztatják a tanácsot és Arad város törvényhatósági bizottságának közgyűlését, amennyiben igen sok olyan intézkedést kell tenni az adóhivatal körében, amelyek úgy pénzbeli, mint másnemű áldozatokat rónak a polgárságra. Ebbe a kategóriába tartozik az adóhivatal, illetve adóösszeirés új módszere is, amelynek előkészítésével a tanács ma tartott ülésében foglalkozott és Vannay Gyula tanácsnok elődása alapján elhatározták, hogy az aradi királyi pénzügyigazgatóságnak az összeirő küldöttségek megalkotására vonatkozólag a következőket javasolja: minthogy 10 kerületre oszlik a város adófizetés tekintetében, 10 összeirő bizottságnak alakítása válik szükségessé. Mindegyik bizottság elnöke városi tisztviselőt nevezett meg a tanács, rendes tagul két aradi polgárt, rendkívüli tagul pedig hármat. Az első bizottság elnöke Turai János, tagjai: Ramer István, Faragó Gyula rendes, Raiku Demeter, Rezig Albert, Bolyos István póttagok. A második bizottság elnöke Hoffmann János, tagjai: Hunyadi József, Reisz Mór rendes, Holländer Ignác, Schwarcz János, Tulipan Sándor póttagok. Harmadik bizottság elnöke Sztojka József, tagjai: Schuch Ferenc, Szűcs F. Vilmos rendes, Nyári Vilmos, Proszta Mihály, Brass Simon póttagok. Negyedik bizottság elnöke Dulovics Oszkár, tagjai: Adler Andor, Pollák Vilmos rendes, Raduly Mózes, Tömöri János, Grallet Rezső póttagok. Ötödik bizottság elnöke Vajtovics Dusan, tagjai: Schwarcz Zsiga, Reinhart Gyula rendes, Kuttu Gyula, Avarifly Ferenc, Donáth Simon póttagok. Hatodik bizottság elnöke Kasnyik Lajos, tagjai: Avarifly Géza, Földes Kelemen rendes, Steiner Vilmos, Gruber István, Gibner Adam póttagok. Hetedik bizottság elnöke Sztupár Antal, tagjai: Somló Armin dr., Dengi Lajos rendes, Mészáros János, Pözl Miksa, Tesits Sándor póttagok. A nyolcadik bizottság elnöke Grósz Samu, tagjai: Porczán Lajos, Szántai Béla rendes, Solymos József, Seres András, Gorzó Antal póttagok. A kilencedik bizottság elnöke Modorvanyi Ernő, tagjai: Pal Lajos, Puskás György rendes, Vasics György, Havancsak József, Don Konstantin póttagok. A tizedik bizottság elnöke Eid Lőrinc, tagjai: Lukács Lajos, ifjú Müller József rendes, Kohn S. N., Donner János, Szabó Kálmán póttagok.

A tanács kéri a pénzügyigazgatót, hogy ezt a javaslatot hagyja jóvá. A bizottságnak igen nehéz és terhes munkájuk lesz, mert körülbelül 20000 adótételt kell megállapítaniok és el kell fogadniok a megbízást, mert a törvény értelmében száz korona büntetéssel sújtható az, aki azt visszautasítja.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma ülést tartott. Az ülés folyamán az őszi közgyűlésen újból megválasztott öt bizottsági taggal kiegészítve megválasztottak 1913. évre a közigazgatási bizottságot és megválasztották az albizottságokat, melyeknek tagjai ugyanazok maradnak, akik idáig voltak. Az albizottságok számát az új adótörvény egyfel megzaporította. Az új albizottság az adóügyi albizottság, amelynek a törvény értelmében tagjai a közigazgatási bizottság elnöke (főispán) mint elnök, az alispán, tiszti főügyész és a pénzügyigazgató, mint szavazati jogai nem bíró előadó, ezenkívül négy rendes választott tag és két póttag. Rendes tagokká Szathmáry Gyulát, Solymosy Lajos bárót, Purgly Lászlót és Friebeisz Miklóst, póttagokul Várhelyi Dezsőt és Kintz Jánost választották meg. A bizottság jegyzője Darányi János th. főszolgabíró. A rendes üléseket ezentúl is minden hó hetedik napján délelőtt kilenckor tartja a közigazgatási bizottság. Kivétel lesz szeptember és december hónap, amikor kettős ünnep miatt csak kilencedikén tarthatják meg a bizottság üléseit. Az előadói jelentések során Róka József pénzügyigazgató a kedvező adóbeli helyzetekről számolt be. Kimutatása szerint 644.404 korona egyenes, 26.472 korona hadmentességi és 312.545 korona közvetett adót fizettek be. Varjassy Árpád tanfelügyelő a kultuszminiszterhez intézett felterjeszt-

tését ismertette, amelyben a túlnépes állami elemi iskolák fejlesztését kéri. Kedvező egészségügyi viszonyokról mutatott képet Borsos Béla dr. t. főorvos jelentése is.

Apponyi vezeklése.

— Az ellenzék taktikát változtat. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 7.

Az ellenzéki pártok ma délben a Justh párt helyiségében értekezletet tartottak. Apponyi Albert gróf és Polónyi Géza előadása szerint a kivételes intézkedésekről szóló koalíciós javaslat azért nem került a képviselőház elé, mert a király előzetesen sem járult hozzá a koalíciós javaslatához; a javaslat tudniillik nem felelt meg azoknak az igényeknek; a melyeket Bécsben támasztottak.

Batthyány Tivadar gróf elnök nyitotta meg az értekezletet. A legelső szónok Apponyi Albert gróf volt.

Apponyi gróf elmondta, hogy ő egyáltalán nem emlékezett arra, hogy a minisztertanácsban annak idején letárgyaltak volna egy ilyen javaslatot. Ezért vonta kétségbe az első pillanatban a kormányparti lapok erre vonatkozó állítását. A kormány most két munkapárti újságírónak bemutatta a minisztertanácsnak annak idején ez ügyben hozott határozatát. A kormány dolga, hogy ez a módszer helyes e, vagy sem. Én követeltem, hogy hozzák nyilvánosságra az egész jegyzőkönyvet, amely igazolni fogja a koalíciós kormány intencióit. Emberi gyarlóság volt részemről, hogy a történetekre nyomban nem emlékeztem vissza.

Annak idején a dolog úgy történhetett, hogy a minisztertanács előtt a szokásos beszélgetések folyamán néhány miniszter megbeszélte a javaslat lényegét és amikor a formális minisztertanácsban az ügy szóba került, a miniszterelnök az előző beszélgetések során nyert impressziói alapján a javaslatot elfogadottnak jelentette ki, ami néhány perc alatt történhetett és talán ezért nem emlékeztem rá.

Elismerem, hogy *kis blamázs ért*, de ezt nem veszem tragikusan. Ha úgy tetszik, üssenek érte tovább. De legalább most látják, hogy mi a különbség a két tervezet között és hogy mennyire szigorúan körülhatárolta a koalíciós törvénytervezet a kivételes intézkedések életbeléptetésének lehetőségét. Egyébként azonban a politikai felelősség csak a parlament elé tényleg benyújtott javaslatokra terjed ki, már pedig ő felsége annak idején a koalíciós kormány eme javaslatához nem járult hozzá és ez ezért nem került a képviselőház elé. *Az ok majd később talán kiderül.* A lényeg egyelőre az, hogy mi szigorúan precizizáltuk a rendelet életbeléptetésének idejét, amit a jelenlegi kormány javaslata nem tett meg.

Apponyi ezután részletesen ismertette a javaslat politikai és jogi vonatkozását.

Batthyány Tivadar megkérdezte, hogy miért nem került a javaslat a képviselőház elé.

Apponyi Albert erre nem felelt, mire többen felszólláltak és figyelmeztették, hogy *beszéde közben megigérté, hogy mindent el fog mondani.*

Apponyi azt válaszolta, hogy *ő mindent megmondott.*

Hétfőn tudvalevően az ellenzéki képviselők nagy részére nézve lejár a Házból történt kizáratásuk határideje. Ezzel újra aktuálissá lesz az a kérdés, vajon a felszabadult ellenzék be megy-e a képviselőházba s ha igen, hogy fog ott viselkedni. Egész az utolsó napokig arra készültek, hogy most is, mint szeptemberben fölújítják a sippal-dobbal való zenebonát s így meggyűlöltetik a Ház tanácskozását. Uglátszik azonban, hogy a háborús veszedelem komolysága megingatta az ellenzéknek az elhatározását, mert tudomásunk szerint, egyelőre legalább, *elállott attól a szándéktól, hogy a régi fegyverekkel egy napra újra megzavarja a parlament működését.*

Azt perze, hogy hétfőig nem térnek-e vissza az eredeti gondolathoz, nehéz lenne megmondani.

Európai háboru előtt.

— Oroszország és Szerbia harcias magatartása. — Komoly események várhatók. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, december 7.

Minden fenyegető veszedelem forrása és kútfeje: Szerbia. A kis dunai királyság készül lángborítani a világot: előbb a mi világunkat, azután ennek nyomán, úgy lehet, *egész Európát.* Szerbia dacol és szembeszáll nemcsak Ausztriával és Magyarországgal, hanem a nagyhatalmak nagyrészeivel. Csak Oroszország tanúsít kétes magatartást s ez bátorítja Szerbiát arra, hogy mindent merjen és mindent kockáztasson. Szerbiát egy magyar államférfiu alkotta meg a berlini kongresszuson s később ugyancsak a mi befolyásunk mentette meg Szerbiát — Slivnicánál, a győzedelmesen elnyomuló bolgár hadsereggel szemben. Szerbia mindezt példátlan hátállansággal fizet, különösen azóta, hogy a Karagyorgyék foglalták el a trónt, az Obrenovics királygyilkos merénylettel, véres összeesküvéssel történt kivégzése után. A mi királyunk még nem fogadta udvaránál Péter királyt — talán innen ered a nagy és esztelen gyűlölködés.

Beavatott és jól értesült politikusok suttogják, hogy Prizrendben a szerbek bevonulásakor Prohászka konzulnál és Prohászka konzul ellen olyan barbárságok és olyan inzultusok történtek, amelyek páratlanul állanak a művelt nemzetek és a nemzetközi érintkezés történetében. Állítólag megfosztották attól a lehetőségtől, hogy férfiúnak mondhassa magát. Hogy Ausztria és Magyarország már ezért is nem vett magának már eddig is tüzes lánggal sietgő, véres, pusztító elégtételt: az valóban csodálatraméltó önuralomnak és önmegtartózkodásnak minősíthető.

De azt halljuk és olvassuk is, hogy Szerbia vakmerősége odáig megy, hogy nemcsak összevonja csapatait a Dunánál és Bosznia határán, hanem valóságos fenyegető magatartást tanúsít velünk szemben. *Ágyút nekiirányította Orsovának,* holott a mi dunai monitoraink még mindig nincsenek ott Belgrád alatt. A szerb hadállás tehát nem azt jelenti, hogy — védekezik, mert hiszen mi nem támadtuk meg, mi jámbor türelemmel várjuk külügyminiszterünk bölcseségének eredményét s e pillanatban a nyélbeütött nagyköveti találkozó. A szerb hadállás és fölvonulás nem azt jelenti, hogy ha mi bombázzuk Belgrádot, akkor meg ő viszont bombázni fogja Orsovát, — a mire egyébként ugysem kerülhetne a sor. A szerb ágyúk Orsovánál egyszerűen és röviden fenyegető és támadásra kész magatartást jelentenek.

Lehetetlen, hogy Ausztria Magyarország ezt szó nélkül tűrje. Beavatottak szerint a monarchia *kedden elküldi ultimátumát* és ugyanezkor komoly, talán *elszomorítóan komoly stádiumba jut* ez a hónapok óta izgató kérdés.

A mai nap eseményeiről szóló távirataink itt következnek:

Viszonyunk Szerbiával.

— Hivatalos jelentés. —

Budapest: A Pester Lloyd hivatalos forrásból a következő értesítést kapta: *Még mindig nem vagyunk abban a helyzetben, hogy lakosságunknak, amely hét hét óta kínos aggodalmak és gondok között él, a várva várt hirt tudomására hozhattuk volna, hogy a politikai égboltozaton a felhők elvonultak és a béke biztosítva van.* Már rámutattunk arra, hogy milyen örvendetes jeleket nyújt a Grey féle javaslat egyhangú elfogadása a nagyköveti értekezletet illetőleg, amely által a

nagyhatalmak egymás között az egyetértést fenn akarják tartani. Azonban ezzel az örvendetes jelenséggel szemben még mindig *fenyegetően áll a másik, hogy Ausztria-Magyarország és Szerbia közötti viszonyban még eddig semmiféle fordulat és javulás nem állott be* és általános érzés szerint az az időpont ugyszólván már *el is mult, amelyben még remélhetni lehetett volna, hogy Szerbia végre politikájában meg fogja tenni azt a változtatást, amelyet tőle saját érdekeink szempontjából okvetlen követelünk és amelyeket az ő érdekei is követelnek.* Teljesen érthetetlen, hogy dacára annyiszor tanúsított jóindulatunknak és mérsékletünknek, Szerbia még mindig jogos és mérsékelt követeléseinkkel szemben ép úgy, mint egész Európa hangulatával szemben *dacol.* Közvéleményünk meg van győződve arról, hogy külügyi politikánk vezetősége minden lehető megtett, hogy Szerbiát békés szándékunkról meggyőzzük és egy újabb, szerencsésebb erát teremtsünk a két állam viszonyában.

Bécsből jelentik: Ausztria Magyarország álláspontja az, hogy a folyton gyarapodó szerb agresszivitással szemben *a monarchiának igen sürgősen kell fellépnie és nem szabad engedni, hogy a szerbek teljesen felkészülhessenek ellenünk.* Ez a körülmény a magyarázata annak, hogy a monarchia a döntést siettetni fogja és nem, mint eredetileg tervezték, karácsony táján, hanem *már a legközelebbi napokban, talán kedden megteszi a döntő lépésevel a konfliktus végleges elintézésére.* A bécsi katonai körök egyre jobban sürgetik a fegyveres beavatkozást és biztosra veszik, hogy Oroszország Szerbia miatt nem fog akciósba lépni, hanem sikerülni fog *őt is a teljes szolidaritásban levő nagyhatalmi koncertbe bekapcsolni, ámbár a Pétervárról érkező információk szerint a hivatalos orosz politika sok tekintetben gyöngének bizonyul a vele szemben álló háborús politikai párt agitációjával szemben.*

Bécs, december 7. A *Main* munkatársa néhány napig Bécsben volt és itt a monarchia egyik diplomatájával beszélgetve, azt a felvilágosítást kapta, hogy *Ausztria-Magyarország egyedül fogja elintézni Szerbiával fenforgó konfliktusát.* A monarchia várt az elintézésel eddig, mert nem illő egy nagyhatalomhoz, hogy egy olyan kis állammal, mint Szerbia, addig intézzen el egy ügyet, a míg az egy másik állammal háboruban van. Most azonban eljött az ideje annak, hogy a szerb konfliktus kérdéseit tisztázzák.

A harcias Szerbia.

— Előterben a királygyilkosok. —

Belgrád: A kormány tehetetlen a katonai párttal szemben s így nem is lehet kilátás, hogy a harcias hangulat lelohadjon. Ilyen körülmények között maga a kormány *kénytelen elősegíteni a katonai párt tervét, amennyiben tervszerűen rendeztetni a lakosság tüntetését az adriai kikötőkr.* Megrendelt volt az a küldöttség is, amely a kereskedelmi kamarák nevében Pasicsnál járt, hogy Durazzót követelje. Ez a deputáció biztosította a kormányt, hogy minden áldozatra hajlandó Durazzóért és Pasics miniszterelnök azt felelte, hogy *nem akadhat ma kormány Szerbiában, amely erről a létkérdésről lemond.* Ennek tudható be, hogy a

sajtó is harcias és Ausztria-Magyarország rabló-kalandjáról beszél, amely vitássá akarja tenni Szerbiának az adriai kikötőt.

Ma hivatalos közlöny jelent meg, hogy reaktiváltak azokat a tiszteket, akik az ismeretes királygyilkosság idején kénytelenek voltak nyugalmazásukat kérni.

London. Kinos hatást tett, hogy a szerb kormány Popovics ezredesét is reaktiválta, aki a király gyilkosok vezetője volt, akit Péter király az angol követ unszolására küldött nyugalombá. Egyenesen bántónak tartják az angol kormánytól, hogy a szerb király ezt a tiszteket egyidejűleg Durazzo katonai parancsnokává nevezte ki.

Belgrád, december 7. Pasics miniszterelnök a „Liberté” tudósítója előtt kijelentette, hogy Szerbia ragaszkodik az adriai kikötőhöz és ahhoz a földszárhoz, amely odáig vezet, bár e területet illetőleg a legszerényebb mértékre hajlandó szorítkozni. Reméli Pasics, hogy a jelenlegi nagy nehézségeket sikerülni fog elhárítani és a békét megmenteni.

Zimony, december 7. Szerbia a béketárgyalásoknál Törökországtól Albánia egy részét és a tengerpartot is fogja követelni. Attól tartanak, hogy Törökország a hármasszövetség befolyása alatt nem fogja teljesíteni ezt a követelést és Albánia részére vagy autonómiát, vagy teljes függetlenséget kíván. Arra, hogy Szerbia lemondjon követeléseiről, alig lehet remény. Arra az esetre, ha Törökország átengedi Szerbiának a tengerpartot, akkor Szerbia semmiesetre sem fogja azt kiengedni kezéből és konfliktusba kerül Ausztria-Magyarországgal.

Zimony, december 7. Belgrád utcáin sűrűn lehet találkozni komitácikkal, kiket könnyű felismerni a sapkájukon lévő jelvényükről. Egyébként barna darócból szerb nemzeti viseletet hordanak, még pedig rövid kabátot és felső részében bő nadrágot. Ilyen viseletben lehet női komitácsikat is látni, a kik — mivel hajukat is egész rövidre vágják — nem igen különböznek férfi társaiktól, legfeljebb abban, hogy széles vörös kendővel is övezik derekukat.

Oroszország készülődik.

Krakkó: Varsói távirat szerint a Visztola bank igazgatósága utasítást kapott a pénzügyminisztertől, hogy költözködjék át Brzeszlitevskibe. — A pénzkészletet és a bank könyveit már csomagolják.

Szentpétervár: Az orosz vezérkar minden eshetőségre készül és 18 hadtest áll fegyverben hadilétszámon a nyugati határ közelében.

Románia álláspontja.

— Károly király trónbeszéde. —

Bukarest: Nagy érdeklődéssel néznek itteni politikai körökben arra a trónbeszéde, amelyet hétfőn tart Károly király az ujonnan választott országgyűlés megnyitására. Mint hírluk, a trónbeszéd kizárólag külügyi politikával, Románia álláspontjával és a balkáni viszonyok ujjaalakulásával fog foglalkozni. A trónbeszédben egyúttal ki lesznek fejtve azok az okok, amelyek Romániát arra indították, hogy semleges álláspontot foglaljon el és tartalmazni fogják Románia kívánságait is. Egyúttal hangsúlyozza, hogy az ország fegyveres hatalmának erejére a kormány, ha szükség lesz, bátran számíthat.

Bukarest: Nikola Mihajlovics nagyherceg kedden ide érkezik. Nagy ünnepélyllyel fogadják, amikor átadja Károly királynak az orosz marsallbotot.

Angol vélemény.

London: Miután most már a magyar-osztrák monarchia is hozzájárult a nagykövetei konferenciájának tervéhez, Grey külügyi államtitkár javaslatát valamennyi hatalom elfogadta. A tanácskozás színhelye még nincs megállapítva. Ausztria-Magyarország és Németország Londont hozták javaslatba a valószínű, hogy ebbe Petervárot is beleegyezzenek. Különben Bécs és Petervár minden békés jelentése ellenére is nem tűnt el itt a nagy veszélytől való gond, miután Ausztria-Magyarország, Oroszország és Szerbia háborus készülődéseiről számtalan jelentés érkezett ide.

London, december 7. Seely hadügyminiszter Devonshireben beszédet mondott, melyben azt a reményét fejezte ki, hogy a Balkánon a béke tartósan helyre áll. Az utóbbi időben sokat beszéltek a védelmi készütségről. Az a véleménye, hogy azok, a kik kijelentették, hogy Anglia gyenge lábbon áll, rossz szolgálatot tesznek az államnak. Anglia se nem gyenge, se hatalma nem csorbult meg. Anglia nem akar területet hódítani. Egész érdeke a béke főtartásában rejlik. Anglia jelenleg a tengeren erősebb, mint már sok év óta. A hadügyminisztériumnak az a véleménye, hogy a hadsereg is nagyobb mértékben áll készen a harcra, mint valaha.

Megrohant bonkok.

Vác: Ráday Gedeon Pestmegye főispánja az összes megyebeli városokhoz táviratot intézett, amelyben felhívja a polgármestert, hogy dobszó utján a legerélyesebben cáfolják meg azokat a híreszteléseket, mintha háború esetén a kormány a takarékbetéteket lefoglalná. Zádor János polgármester e tekintetben azonnal intézkedett, a lakosság azonban a dobszóval történt híresztelést félreértette és megrohanta a legszolidabb pénzügyeteket is és követelte betéteit.

ARADI KÖZLÖNY

1912. évi december 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlönyre.

Az Aradi Közlöny ma Délmagyarország legelterjedtebb, legértelmesebb és legkedveltebb napilapja. Hétköznaponként 16—18, vasárnap és ünnepnaponként 24—32 oldalon jelenik meg. Az Aradi Közlöny-t a közönség minden rétege olvassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetési organum is.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:

egy hónapra 2 K. — fill.
negyedévre 6 „ — „

Vidéken:

egy hónapra 2 K. 40 fill.
negyedévre 7 „ — „

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára az idén az eddiginél még nagyobb terjedelemben és dúsabb tartalommal jelenik meg. Az Aradi Közlöny díszes naptára karácsonyra készül el és az Aradi Közlöny minden negyedéves előfizetője, amennyiben előfizetési hátralékban nincs, — az esetben is, ha az előfizetést havonként újítja meg — ajándékkal kapja.

Minden új előfizető, aki december 1-vel negyedévi előfizetéssel belépett az előfizetők sorába, vagy annak idején negyedévre kiegészíté, karácsonyi ajándékkal ingyen és bérmentve kapja

az Aradi Közlöny

Nagy Képes Naptárát

az 1913. évre

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Vörös Kereszt Egyesület aradi fiókjának működése. A magyar vörös kereszt-egyesület a balkáni háborúban résztvevő öt hadviselő ország, u. m. Törökország, Bulgária, Szerbia, Görögország és Montenegró sebesült katonái életének megmentésére és hozzátartozóik nyomorának enyhítésére az egész területén könyörületos adományokat gyűjt. A harcúterén egy állandó tábortáborházat és egy tábortábori köztudó helyet állított fel saját költségén, melyekben az ápolási és gyógykezelési szolgálatot a hadsereg részéről kirendelt orvosok és egészségügyi katonák mellett egy vörös kereszt-egyesületi főnök asszony vezetése alatt nyolc vörös kereszt-egyesületi ápolónő teljesíti. Mindkét tényével a Magyar Vörös Kereszt-egyesület adta bizonyítékát, hogy szenvedő embertársaink segítségét ott, ahol arra szükség van, az ország határain túl is kötelességének tartja és ezen kötelességét a humanizmus jegyében híven teljesíti. Kérem mind azon jó szívetű polgárainkat, kik a magyar vörös kereszt-egyesületet ezen humanus törekvésében támogatni óhajtják: hogy a városházán, a polgármesteri hivatalban kitett gyűjtőívre adományukat reájegyezni s ugyanott adományukat átadni sziveskedjenek. *Varjassy Lajos* polgármester, az aradvárosi vörös kereszt-egyesület elnöke.

De az aradi vörös kereszt vezetősége nemcsak a balkáni népek vérező fiaira gondol, hanem a mi katonáinkra. Arra is gondolhatunk már, hogy mit kell tennünk a mi katonáink érdekében. Az aradi egyesület választmánya már számol iz ezzel a szomorú feladattal. — A választmány folyó hó 10-én, kedd délután 4 órakor a városháza első emeleti tanács termében fog ülést tartani, ezen ülésen kerül tisztelegsebb megbeszélés alá, mily irányu és mily terjedelmű támogatást kérjen az aradvárosi választmány a közönségtől. Ugyanezen választmányi ülésen kerül megvitatás alá oly egészségügyi szervezetek létesítése is, melyek a nagyobb európai államokban már léteznek s amelyek létesítése a magyar vörös kereszt-egyesületnek is fontos érdeke. Amennyiben a választmány az ott előterjesztendőkhez hozzájárul s a megindítandó akció a társadalom támogatását megnyerheti, úgy remélhető, hogy az aradvárosi vörös kereszt-egyesület nemcsak hivatásának úgy most, mint a jövőben is minden tekintetben eleget tehet.

(*) A jövő városa. Alfréd Agache tanár, a világhírű párisi építész, ma, vasárnap délután 5 órakor az aradi városháza nagytermében ezen a címen tartja meg előadását, melynek keretében ismerte ni fogja a modern városrendezés és városfejlesztés elveit és eredményeit. Felolvasása elé annál nagyobb érdeklődéssel nézhetünk, mert Agache tanárnak épen a legújabb városrendezésnél volt alkalma művészi szempontjait érvényre juttatni; így az új ausztráliai államszövetség székvárosát, Jasscanberrát az ő tervei szerint építik. A felolvasást a Társadalomtudományi Társaság aradi fiókjá rendezzi; a belépés díjtalan, vendégeket szivesen látnak.

(*) Az aradi tanárszövetség hétfőn délután hat órakor rendkívüli közgyűlést tart a kereskedelmi iskola nagytermében.

(*) Körhelyiség avatás. A III. kerületi polgári kör ma este társasvacsora keretében nyitotta meg új helyiségeit. A vacsorán megjelent Varjassy Lajos polgármester és a kerület városi képviselők. Pál Lajos megnyitó beszéde után Sárkány Ferenc dr. a kör ügyésze rendkívül határozott és tartalmas beszédben üdvözölte a polgármestert, aki válaszában kijelentette, hogy a körület érdekeit mindig támogatja.

(*) Meghívó. Az aradi zenekedvelők egyesülete f. é. rendes közgyűlését december hó 15-én d. e. fél 11 órakor a kulturpalota Zenede helyiségének az iroda-termében tartja. (Bajárat az Apponyi-köruton). Tárgyak: évi jelentés, évi számadás és a zenekedvelők fejlesztése körüli teendők. — Ezen közgyűlésre az egyesület minden tagját tisztelettel meghívja. Aradon, 1912. december 5. István Kálmán kir. tanácsos, ny. polgármester, egyesületi elnök.

Öngyilkosság a lipótvárosi kaszinóban.

(Hangverseny — halállal.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 7.

Ma este *Jadlowker* Hermann berlini kamara énekes, aki oly szenzációs sikerrel lépett fel a Népoperában, koncertet adott a lipótvárosi kaszinóban. A koncerten a legelegánsabb közönség jelent meg, amely zsufolásig megtöltötte a termet. Ez alkalommal a lipótvárosi kaszinó egyik szalója megrendítő tragédia színhelye lett. Az eset részletei a következők:

A koncert már majdnem véget ért, mikor berohantak a szolgálak s valamit sugtak az igazgatóság tagjainak fülébe; a tagok azonnal kimentek. A szolgálak a koncert-terem mellett levő szobába vezették be őket, ahol a padlón vérben feküdt *Földiák* András 29 éves bankhivatalnok. Kézében még ott szorongatta a füstölő revolvert. A szolgál, aki tanuja volt az öngyilkosságnak, így adta elő a megrendítő esetet:

— Épen benyitottam a szobába, amikor az ur, aki ott ült a pamlagon, a fejének szögezte a revolvert. Odarohantam, hogy kicsavarjam kezéből a revolvert és megakadályozzam szándékában, de késő volt, mert mire oda értem, elütötte a revolvert. Alighogy fejbőlötte magát, a földre esett, s attól kezdve nem adott életjelt magáról. *Rögtön meghalt.*

Az öngyilkosság híre gyorsan elterjedt, s természetesen rögtön megindultak a kombinációk. Azok, akik nem gyakori vendégek a kaszinóban, azt hitték, hogy szenvedélyes játékos s elvesztette a pénzét s ezért lett öngyilkos. Azonban csakhamar kiderült, hogy a fiatal *Földiák* soha a játéktéremben nem jelent meg.

Néhány hónap óta asztmatikus bajban szenvedett és egész tegnapelőtti Meránban tartózkodott gyógyulás céljából. Tegnap reggel érkezett meg a fővárosba, ahol tudomást szerzett arról, hogy apja, *Földiák* Miksa, akinek nagy üzlete az Anker palotában volt, s aki a Lipótvárosnak egyik legelőkelőbb posztókereskedője, a háborús viszonyok következtében keletkezett rossz pénzügyi helyzete miatt fizetéseketelenségbe jutott. 35 év óta állott fenn s egyike a legismertebb cégeknek. Apja fizetéseketelenségét úgy látszik annyira fájlalta a fiatal *Földiák*, hogy e miatt vált meg az élettől.

Ma este megjelent a Kaszinóban elegáns szmokingban, darab ideig hallgatta *Jadlowker*-t, aztán kiment a szomszédos szalónba, ahol megírta bucsu leveleit: egyet szüleinek, s főnökének, egyet pedig sógorának. Amikor ezekkel elkészült végrehajtotta az öngyilkosságot.

VIDÉK.

A megyei közutak állapotáról szomorú képet festett Aradmegye közigazgatási bizottságának mai ülésén *Kemény* Bertalan műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke. A novemberi esőzések — mondotta a műszaki tanácsos — katasztrófálisan hatottak az utakra és az utjavításra eddig tett befektetések teljesen kárba veszttek. A járhatatlanná lett utakat nem is lehet javítani, mert nincsen hozzávaló kavics anyag. A Marosból, Körösből nem lehet kavicsot termelni, az állomásokon, vasúti rakodókon levő kavicsot pedig nem tudják elfuvarozni: nem engedi a rossz út. Kedvezőbb időjárás beálltáig gondolni sem lehet arra, hogy javíthassanak az állapotokon.

Bucusi estély Tornyan. Krizsán Sándor tekintélyes földbirtokos tartott bucsuestélyt a napokban tornyai birtokán, hogy összegyűlt kedves barátaitól és ismerőseitől bucsut vegyen. A vendégek összegyűlése után kezdetét vette a nagyszabású vacsora. Eközben jóbarátai és számos ismerősei egyenként mondtak megható bucsubeszédet a távozonak, aki minden bucsuzónak lelkes szavakban fejezte ki köszönetét. A jól sikerült bucsumulatság másnap 10 órakor ért véget, mit nagy vadászat követett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Vasárnap: Délután: *Svihákok*, operette. Este: *A tót leány*, népszínmű.
Hétfő: *A miniszterelnök*, komédia. Először.
Kedd: *A miniszterelnök*, komédia.
Szerda: *A miniszterelnök*, komédia.
Csütörtök: *A Kalvineum* nagy hangversenye. (Általános bérletszűnet.)
Péntek: *Éva*, Lehár nagy operettje. (Először.)
Szombat: *Éva*, operette.
Vasárnap: Délután: *A szép gárdista*, operette. Este: *Éva*, operette.

* Kedves Augusztin. Fővárosi tudósítónk írja: Ma este volt a Népoperában *Fall* Leó bájos operettjének a *Kedves Augusztin* nak bemutatója. A darab iránt nagy volt az érdeklődés. Erre pedig méltán rászolgált a darab és az előadás. Nagy szenzációvá avatta az estét, hogy *Fall* Leó is jelen volt és hogy a dirigáló székben *Markus* Dezső igazgató ült, aki biztos kézzel, nagy zenei tudással vezette a kitűnő zenekart. Szóyer Ilonka bájos és temperamentumos volt. A felvonások után zajosan ünnepezték a szerzőt, a dirigent és a közreműködő művészeket.

* Elmaradt hangverseny. Holnap, vasárnap kellett volna megtartania Aradon Helen Ware hegedűművésznőnek a hangversenyét. A háborús izgalom miatt keletkezett deprimáltság ezt a hangversenyt is lehetetlenné tette: a művészi eseményt holnapról bizonytalan időre elhalasztani.

* A színigazgató közlései. Rendkívül nagy ambícióval dolgozik az aradi színtársulat. Szinte alig szalad le a függöny az egyik premier után, jön a másik. Az ostrom után már hétfőn Nagy Endre szellemes komédiáját, *A miniszterelnököt* adja a színtársulat. A társadalmi fonákágokat, az erőszakos törtetőket, nagyképűeket hű jellemzéssel állítja eléük Nagy Endrének szellemes darabja, amely nem maradhat hatás nélkül. A darab vezető szerepét Szendrey játsza. — Vasárnapi előadások. Vasárnap délután Zihrer örök-szép zenéjű operettje, a *Svihákok* kerül színpadra. Az idei szezonban már egyszer telt házat vonzott ez a mulattató operett, de miután az új slágeroperettek az esti előadások műsorából a régebbi operetteket kiszorítják, az igazgatóság délután előadásra tűzte ki a *Svihákok* at. A főbb szerepeket Rontay Boriska, Diósy Nusi, Fekete Aranka, Nógrádi Malvin, Faskerty Mariska, Gyöző, Várnay, Polgár játszik. Este a *Tót leány* népszínmű kerül színpadra, főszerepben Kállay Jolánával. Szinte bemutatászámba megy ez az előadás, mert két év óta nem került színpadra Aradon.

* A nagyváros haramiája. (Óriási detektívdráma az Urániában.) A nagyvárosok bűneiről kapunk idegizgató drámába formálva hatalmas színművet, melyet vasárnap mutat be először az Uránia és színpadra hozza még hétfőn és kedden is. Egy megtévedt tőzsdeügynök kerül egy züllött leány és két veszedelmes apacs karmaiba. Az ügynök elzalogosítja egyik ügyfelének értékpapirjait és a kapott pénzt, valamint a nyugtát egy egy szerelmi találkan ellopják tőle a hírhedt „Szép Charles” és a „Dugóhuzó” néven ismert apacs. Páris legjelesebb detektívjei vetik magukat a gazemberek nyomába. Az utolsó pillanatban sikerül azonban a gonosztevőknek megugraniok. A szép Charlesben fölébred a lelkiismeret és visszaakarja juttatni a tárcát az ügynöknek, aki aztán elküldi az uzoráshoz a papirokat. Az uzorás a nyitott pénzeszekrény előtt fogadja az apacsokat, akik a pénz láttára megint vérszemet kapnak és nekiesnek a kasszának. A nagyszerű sláger mellett pompás humoros képek szerepelnek még a fényes műsoron.

* Állandó képkiallítás Nagy Géza fényképész kapualjában. Műtermi felvételek naponta d. e. fél 9-től d. u. 4-ig. Interieur felvételek saját látáson, ugyintén kis kép után Patin, Sepia Aquarel, Pastel rajtás és egyéb külső felvételek szolid árak mellett eszközölteinek Arad, Andrassy-tér 22. sz. Polgári takarékpénztár épületében. Telefon 922.

* A *Calvineum* előadásra a jegyeket elővételben a színházi pénztár a rendes árak kétszeresén (száz százalékos helyáremelés) hétfőn reggeltől kezdve a jobboldali pénztárnál árusítja.

* A Derby győztes. (Az Apolló színház nagy slágere.) A kinematográfia hatalmas fejlődésében ez utat, a mind magasabbra vezető utat hatalmas diadaloszlopok jelölik meg. A társadalmi drámák motívumai a legkülönbözőbb társadalmi osztályok életéből kerülnek ki. Az Apolló legújabb slágerre egy csodás sportkép, a címe a Derby győztes s a lóversenyvilág rejtelméből veszi csudálatosan szép, izgató tárgyát. A hatalmas film, amelynek minden jelenete új s eddig nem ismert izgalmakat, csodás dolgokat tár a néző elé, rendkívül érdekes drámát mutat be, amelynek rövid tárgya ez: Howard Cleios egy gazdag ember fia roppant kedveli a lósportot, versenyistállót tart s most trainirozza a nagy derbyhez a Queen Bee telivér kancáját. Martin a bookmaker szeretné, ha valami módon Queen Bee nem futhatna és azáltal neki nagy nyeresége volna. A hatalmas filmnek vasárnap lesz a premiéréje az Apollóban. 177

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 150 hangjeggy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel Izso kölcsönözintézetében, Aradon.

Háborús kurzusok.

— Nagy áresés a tőzsdén. — Hat milliós bukás. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 7.

A szerbiai konfliktus kiéleződése végképen megriasztotta a budapesti tőzsdét és a mai nap az amugy is alacsony árfolyamokban újabb nagy pusztítást végzett. A kontremín a végső feszültséget újból gyümöcsöztetni iparkodik és erőteljes eladásaival az árak lenyomását elősegítette. Vevő alig van a piacon, csak a baisse-pozíciók fedezése céljából akad egy-egy vásárló. A háborútól való félelmet növelte Bécs lanyha magatartása, melyet főképp az idézett elő, hogy egy igen nagy áru-cég inszolenciájáról rebeszgetnek, melynek passzívái hat millióra rúgnak. A riasztó hírek hatása alatt az árfolyamok-rohamosan estek, úgy, hogy számos értékpapir ma érte el esztendőik óta leg-alacsonyabb árfolyamát.

Az árnívó néhány értékben az október 12-iki derut legalsóbb árai alá esett. Már az előtőzsde 5–6 koronával olcsóbban indult, később Bécsre további 3–4 koronás csökkenés állott be s az értékek a legalacsonyabban délelőtti árfolyamon zárultak. A déli tőzsdén a hanyatlás tovább tartott és újabb 6–8 koronás áresés állott be.

Később az eladások megszüntével és a kontremín nyereségrealizációja folytán 3–4 koronás javulás állott be. Végeredményben az áresés a mai napon 10–18 koronát tesz ki. A járadékpiac szintén gyenge. A *Korona* járadék ma legalacsonyabb árfolyamáig süllyedt. Az utőtőzsde valamivel javult hangulatban indult.

Azok a táviratok, amelyek a szerb és orosz készülődésről a mai reggeli lapokban megjelentek, továbbá azok a riasztó híresztelések, amelyek a nemzetközi helyzet kiéleződése folytán mostanában minduntalan elterjedtek a fővárosban, nagy nyugtalanságot okoztak ma a gabonátőzsdén is. Az áralakulásban azonban alig, vagy csak igen kis mértékben jutott kifejezésre a nemzetközi helyzet feszültsége, mert a spekuláció inkább azon fáradozott, hogy minél kisebb legyen az érdekeltsége. Leginkább ennek tulajdonítható, hogy a gabonátőzsde forgalma, jóllehet az értékpiacon és a bécsi értéktőzsdén nagyobb beszmozgalom volt észlelhető, aránylag csak jelentéktelenül javult a buza, zab és a többi cikk ára. A vidék egyébként ma sem vett részt az üzletben, ami azért érdemel említést, mert a hirtelen téliesre vált időjárás több helyen kárt okozott a vetésben.

Béke tárgyalások ostromzajban.

— A balkáni helyzet. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Arad, december 7.

Amíg Londonban komoly készülődés folyik a balkáni háborus felek között a béketárgyalás megkezdésére, addig odalent Szkutari és Szaloniki körül újra megszólalnak az ágyuk. Görögország és Montenegró ugyanis nincsenek megelégedve azzal a béketervvel, amelyet a napokban nyilvánosságra hozott Bulgária. Nem lehetetlen tehát, hogy a nyugtalankodó kis államok új fegyveres közbelépése meggyúsítja a békét.

Távirataink ezek:

A londoni béketárgyalások.

Szófia, december 7. A hadviselő felek megállapodtak abban, hogy a béketárgyalást újévig befejezik.

Belgrád, december 7. A londoni béketárgyalásra a következő delegátusokat nevezték ki: *Novakovic* Sztóján volt miniszterelnököt, *Nikolic* András szkupstina elnököt, *Vesznicz* Milenbo párisi szerb követet. Katonai tanácsosokká *Bojovic* Péter tábornokot és *Pavlovics* alezredest nevezték ki.

Szófia: A béketárgyalásokra kiküldendő bolgár meghatalmazottak még nincsenek kinevezve. A legvalószínűbb jelöltek *Danev* a szobranje elnöke, *Magyorov* leendő bolgár követ és egy katonatiszt.

London: A Reuter-ügynökség értesülése szerint a londoni békekonferencia ülési a Szent János palotában fognak lefolyni.

London: A béketárgyalások nem fognak sokáig tartani. Bulgária és Törökország egymás között tisztába jöttek a békeszerződés főbb feltételeivel és megállapodtak abban, hogyha a többi Balkán államok akadékoskodnak, akkor ketten külön békeszerződést kötnek.

A helyzet Szalonikiben.

Budapest: Mint a Bud. Tud. jelenti: Az újabb szalonikii jelentések szerint a helyzet ott némileg nyugodtabb, amennyiben a fosztogatások és kegyetlenkedések ritkábban fordulnak elő. Sajnos azonban, hogy mind a magyarok, mind az osztrákok már eddig is nagymértékben károsodtak meg. A budapesti *Herczog-cég* dohányraktárai Macedonia belsejében hirszerint gyújtogatás és fosztogatás folytán szenvedtek nagy károkat, amely körülmény alighanem diplomáciai reklamációkra fog alkalmat nyújtani.

Görög-török alkudozás.

Atén. Az ateni ügynökség jelentése szerint egy görög zászlóalj megszállotta Szirakkuzét és Szan Georgelt. Mindkét hely négy órányira van Janinától.

Berlin: A Vossische Zeitungnak jelentik: Chioskban a török csapatok még most is kétségbeesetten harcolnak. Kisebbszörök hadoszlopok elsáncolták magukat, de létszámuk egyre csökken a görögök támadása következtében. A törökök elesége kifogyott s az éhező katonák tömegesen szöknék meg.

Montenegró Szkutarit kéri.

Cettinje: A montenegrói megbízottak a londoni béketárgyaláson követelni fogják Szkutari átadását és előre kijelentik, hogy ettől teszik függővé a szerződés aláírását. A kormány értesült a nagyhatalmak képviselői útján, hogy a békeszerződés nem léphet életbe a nagyhatalmak jóváhagyása nélkül, de még így is erősen bizakodnak benne itten, hogy Montenegró követelését a nagyhatalmak méltányolni fogják. Nikita király az itteni diplomáciai képviselők előtt nem titkolta, hogy belső zavargásoktól fél, ha Montenegró nem kapja meg Szkutarit, mert a nép, amely olyan súlyos pénz és véráldozatot hozott a háborúért, mindig abban reménykedett, hogy Szkutari a montenegróiaké lesz. A montenegrói kormány a szövetségesektől támogatást vár, hogy követelését érvényesíteni fogják.

A király megváltoztatott életrendje.

— Egy órával több munka. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, december 7.

Az utóbbi időben — ugylátszik alapos ok nélkül — nyugtalanító hírek terjedtek el a király állapotáról. Hogy ezek a hírek mennyire nem felelnek meg a valóságnak, annak legjobb bizonyítéka a király újabb munkarendje, amelyről következőket írja holnapi számában a N. W. Tageblatt: Öfelsége ugyanis az utóbbi időben elhatározta, hogy egy teljes órával megrövidíti alvási idejét és ezt az órát is munkája elvégzésére fordítja. Amíg az uralkodó egészen a legutolsó hetekig már esztendő óta hajnali fél ötkor kelt fel, most állandóan hajnalban fél négykor hagyja el ágyát, a nevezetes egyszerű katonai vaságyat, anélkül azonban, hogy csak egy perccel is korábban térne nyugalomra, mint ezelőtt.

Már ischli tartózkodása alatt kísérletet tett a király, hogy félórával korábban hagyja el ágyát, budapesti tartózkodása alatt pedig állandóan reggel fél négykor kelt, most pedig — tekintettel a súlyos viszonyokra — az agg uralkodó annyira ki akarja venni a részét a munkából, hogy életrendjét a hajnali fél négy óras felkelésre rendezte be. A szokásos fürdő és egyszerű reggeli elfogyasztása után az uralkodó dolgozóasztalához ül és pár perccel fél négy után már kihallgatásokat ad, fogad, aktákat intéz el. Egyhuzamban egészen öt óráig szokott dolgozni hajnalban az uralkodó.

A korán kelő király természetesen elég korán tér pihenőre is. Néhány év óta félórával későbbre teszi a lefekvés óráját és ennek megfelelően este nyolc órakor tér hálószobájába. Az ősz és munkabíró uralkodó tehát mindössze hét és fél órát alszik, a nap többi részét munkával tölti ki. A munkában nemesak fáradhatatlan a király, hanem kedvét is leli. Környezetének az uralkodó kijelentette, hogy nagyon örül annak, hogy különösen a mostani körülmények között egy órával többet dolgozhat országai érdekében.

TANÜGY.

(—) A kicsapott fiu ösztöndíja. Megirtuk, hogy a tanács mult héten tartott ülésében a törvényhatóság által alapított Ferenc József ösztöndíj ötszáz koronáját az aradi árvaházban nevelkedett és most Budapesten a felső ipariskolát látogató *Liberi* József aradi ifjunak ítélte oda. Erről a határozatról táviratilag értesítette a tanács Hegedüs Károlyt, az intézet igazgatóját, aki azonban azt a szomorú értesítést küldötte el *Balázs* Ferenc árvaházi igazgatónak, az ifju gyámjának, hogy sajnos *Liberi* József már nem tanulója az iskolának, mert háromszáznyolcvannégy igazolatlan órát mulasztott s emiatt kicapták. Tudom — írja az igazgató, hogy a derék ifju nem hanyagságból, vagy könnyelműségből kerülte az előadásokat, hanem a nyomor kényszerítette erre, mert napi tíz fillér volt minden jövedelme s hogy el tudja magát tartani, egy iparos műhelyében dolgozott az előadások ideje alatt is. A tantestület fájó szívvvel kénytelen volt a törvény betűjéhez ragaszkodni a támogatásra érdemes fiatalemberrel szemben is. A tanács ma mély szánakozással értesült a történetéről és elhatározta, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez, az iskola felettes hatóságához és azzal a kérelemmel járul eléje, hogy vegye tekintetbe ezt a kényszerítő helyzetet, amelyet az aradi fiu nyomora részére megteremtett; tekintsen el a törvény szigorától, engedje meg, hogy a fiu ismét az iskolába járhasson, mert a városi ösztöndíj által olyan alkalmat nyert, hogy tanulmányainak élhet.

(—) Megsürgött iskolaépítés. Minthogy a főreáliskola telkenek áthelyezése a miniszter által is befejezést nyert, a tanács mai üléséből felír és arra kéri a minisztert, hogy most már sürgősen készíttesse el az iskola terveit és lehetőleg rövid időn belül építtesse is fel. Ugyanilyen értelmű feliratot fog intézni a szerdán megtartandó közgyűlés a fa- és fémipariskolára vonatkozólag, mert a Weitzer alapítvány most már lehetővé teszi, hogy úgy ez, mint a tanoncotthon építésére szükséges összegek felhasználásának.

HIREK.

Arad és a háborus előkészületek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

A háborus készülődés az aradi rendőrség létszámát megcsappantja, írja egy előterjesztésben *Green* Nándor főkapitány a tanácsnak, mert ugymond, részint már be is hívták a tartalékban levő rendőröket, másrészt pedig esetleges mozgósítás esetén mindössze 19 olyan rendőr maradna, aki nem vonulna be a hadsereghez. Azt kéri a főkapitány, hogy a tanács keresse meg a honvédelmi minisztert azzal a kérelemmel, hogy a közbiztonság és a közrendészet szempontjából a feltétlenül szükséges személyzetet mentse fel a bevonulás alól. Ha ezt a miniszter nem teljesítené, akkor felhatalmazást kér a tanácstól, hogy napidíjas rendőrökkel pótolja a hiányokat. Intézkedést kér továbbá a behívottak illetményeire vonatkozólag is. A tanács ma tartott ülésében megadta a főkapitánynak a felhatalmazást arra, hogy szükség esetén legénységet fogadhasson, egyszersmind elhatározta, hogy megkeresést intéz az okvetlen nélkülözhetetlenek felmentése iránt a honvédelmi minisztériumhoz, a fizetésre vonatkozólag pedig azt mondotta, hogy ebben külön intézkedést szükségesnek nem tart, mert a fizetési szabályrendelet idevágó intézkedéseit kell mérvadóknak tekinteni.

Ugyancsak a háboru miatt találta aktuálisnak a főszámvevő, hogy tudomására hozza a tanácsnak, hogy a városi pénztárban még mindig van néhány ezer korona, amelyet a társadalom adott össze még 1878-ban Bosznia okkupációja alkalmából a harctérre bevonult aradi katonák családjaiknak segítésére. 3476 korona áll a város rendelkezésére. A tanács elhatározta, hogy ezt a tőkét a szükséghez mérten felhasználja. Reméli, hogy az aradi közönség, mint a multban, most is megemlékezik a Boszniában szolgáló aradi fiukról és a közeledő karácsony alkalmából kellemesebbé, melegebbé teszik számukra a szeretet szent ünnepét, melyet a legdélibb határon nehéz szolgálatot teljesítő katonák ez évben sokkal nagyobb hálával fogadnak, mint máskor.

Az eltűnt tudós plébános.

— Meggyilkolták a pénze miatt? —

Távirati tudósítás.

Nagykőrös, december 7.

A nagykőrösi rendőrség máig eredménytelenül kereste *Ében-Káplár* Mihály dr. plébánost, aki november 22-én eltűnt a nagykőrösi plébániáról. Ében dr. a legérdekesebb papok egyike. A nagykézültsgű ember teológus korában nyelveket tanult. Valamennyi világnyelvet megtanulta s azután a matematika művelésére adta magát. Erősen természettudományos képzettsége révén ellentétbe került a vallás dogmáival. Valami új vallást szeretett volna a dogmák helyébe iktatni. Nemrégiben egy vallásbölcseleti poemát írt, amelyet a *Világ* című lap közölt is. Emiatt a székeskáptalan felfüggesztette állásától, de nem végelesen, hanem csak addig, amíg az egyház szerint téves tanítását vissza nem vonja. A felfüggesztés teljesen megtörte az öreg plébános erejét, gyöngye idegzeete összeroppant s ismerősei attól tar-

tottak, hogy az elmebaj kitör rajta. Ében évek óta egy számológép tökéleteségén dolgozott. Tálalmányát a svájci közoktatásügyi kormánynak adta el a tárgyalások alatt többször utazott el Svájcba. Mikor a plébániáról eltűnt, hozzátartozói azzal nyugtatták meg magukat, hogy ismét elutazott az öreg ur. Később azután megtalálták végrendeletét, amelyben igen sok ellentmondás van. Az is kiderült, hogy a plébános eltűnésekor mintegy *huseondtezer* koronát vitt magával. Attól tartanak, hogy Ében Mihályt esetleg *valahol meggyilkolták a pénze miatt*. A rendőri nyomozásról Dezső nagykőrösi rendőrkapitány ezt mondta:

— A nyomozás eddig nem járt eredménnyel. Ében hozzátartozói körében az a hír terjedt el, hogy az öreg plébános a Lipótmezőn van. Ma kaptam választ a tébolyda igazgatóságától, amely közli, hogy Ében főtisztelendő ur nincs ott és nem is volt ott.

Nagykőrösön a lakosság nagy részvételrel beszél a tragédiájáról Ében főtisztelendőnek, akit mindenki ismert és szeretett. Nagytehetségű, de kissé bogaras embernek tartották, mert az utóbbi időben a templomban is matematikai és természettudományi kérdésekről prédikált a híveknek.

— **Megújították a hármasszövetséget.** *Budapestről* táviratozzák: Ausztria-Magyarország, Németország és Olaszország uralkodói és kormányai között fennálló szerződéses szöveget minden változtatás nélkül megújították.

— **Kittüntetett főúr.** *Budapestről* jelentik: A király *Széchenyi* Béla gróf koronaörnek a vas-korona-rend első osztályát adományozta.

— **A magánvasutak küldöttsége.** *Budapestről* jelentik: A magyar magánvasutak együttes küldöttsége tisztelt ma délelőtt a képviselőházban Beöthy és Teleszky miniszterek előtt. A küldöttség vezetői *Fábry* Sándor, az Arad-Csanádi helyi érdekű vasut vezetője és *Pulszky* Garibaldi a kassa oderbergi vezérigazgató voltak. *Pulszky* vezérigazgató tolmácsolta a küldöttség háromrendbeli előterjesztését a minisztereknek. Az egyik a pragmatika módjára vonatkozó tanulmány, a második a családi pótlékról szól, a harmadik kérdés szociálpolitikai természetű, mert a vasuti munkaházak kiépítésére iránvulnak. Beöthy kijelentette, hogy foglalkozott már mind a három kérdéssel és azok elintézését rendkívül fontosnak tartja. Teleszky pénzügyminiszter szintén jóindulattal fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a maga részéről minden tekintetben oda fog hatni, hogy ezek a kérdések mielőbb megoldásnak.

— **A közös hadseregből a honvédséghez.** A Bud. Tud. jelenti, hogy a király e hó másodikán kelt legfelsőbb elhatározásával több törzestisztet a közös hadseregtől a magyar honvédség tényleges állományába helyezett át. Áthelyeztek 36 századost, 23 főhadnagyot, 18 hadnagyot, 7 zászlóst, három ezredorvost, két százados gazdasági tisztet, nyolc főhadnagy gazdasági tisztet és négy hadnagy gazdasági tisztet a magyar királyi honvédtűzérősséghez.

— **Bojkott Kubelik ellen.** *Grác*ból jelentik, hogy a *Südmárk* egyesület bojkottot indított meg *Kubelik* hegedűművész ellen. Az egyesület a napilapoknak küldött közleményben felszólítja Grác lakóit, hogy ne menjenek el Kubeliknek e hónap 16-án Grácban tartandó hanversenyére, mert *Kubelik* nagyon lelkes cseh, aki hangversenyének jövedelméből évente igen gazdagon támogatja a cseh nemzetiségi és más cseh testületeket.

— **Milyen idő várható.** (A meteorológiai intézet jelentése.) Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: 0-8 C.

— **Szalay Károly ünneplése.** Lélekemelő szép ovációban részesítette ma az *Aradi Ipar-és Népbank* igazgatósága és tisztviselői kara az intézet igazgatósági elnökét, *Szalay* Károlyt abból az alkalomból, hogy holnap ünnepli ügyvédi működésének 50 éves jubileumát. Ma délelőtt teljes számban gyűltek egybe a bank igazgatói és tisztviselői és mindnyájak nevében *Institoris* Kálmán igazgató, kir. tanácsos, nyug. polgármester intézett a jubiléumhoz mindenkit megható üdvözlő beszédet. Leikes szavakban emlékezett meg *Szalay* Károly királyi tanácsosnak az intézet érdekében négy évtizeden át kifejtett fáradhatatlan munkásságáról, az intézet felvirágoztatása körül szerzett hervadhatatlan érdemeiről és a bölcs tanácsok, utmutatások végtelen láncolatáról, melyekkel az intézetet az egységes fejlődés biztos útján hámulatos éleslátással és higgadsággal mindenkor vezette. Azzal a kívánsággal zárta be szavait, hogy e jóságos öreg ur élete további útját aranyozza be a legteljesebb boldogság. *Szalay* Károly mélyen meghatva köszönte meg a nem várt ünneplést. A tiszta megelégedés érzetével tekint vissza a multra és boldognak érzi magát, hogy egész tehetségét ifjú kora óta ennek az intézetnek szentelhette, mely közgazdasági hivatását méltóan tölti be.

Szalay Károlynak, az aradi Ügyvédi Kamara elnökének tiszteletére rendezendő ünnepély díszes lefolyású lesz vasárnap. Szentkereszty Zsigmond báró, a nagyváradi kir. tábla elnöke táviratilag jelentette be a mai ünnepélyen való részvételét és e célból már tegnap, szombaton, Aradra érkezett. Kíséretében van a nagyváradi kir. táblának több bírása. Velük lesz az aradi kir. törvényszék és járásbírói teljes testülete. Fel fognak szólalni: *Varjassy* Lajos, Arad város polgármesterén kívül még a társ ügyvédi kamarák kiküldöttei is. A megye és város számos előkelősége, mint a főispán, alispán, jószágigazgató, pénzügyigazgató szintén emelni fogják jelenlétükkel az ünnepély főnévét. A rendezőség gondoskodott arról, hogy az ünnepi társaságban, mely d. u. 1 órakor a Központi szálló dísztermében lesz, azok is helyet kapjanak, kik jegyeiket még bármi okból előre nem válthatták meg. Ezen résztvevők jegyeiket az étteremben válthatják meg.

— **Csáky Albin haldoklik.** *Budapest*-ről táviratozzák: *Csáky* Albin gróf állapota ma *válságosra fordult*, annyira, hogy a nagybeteghez elhívták a család régi barátját, *Szirmay* Árpád szarvasi apátkanonokot, aki *Csáky* gróftól meggyónította és föl-adta neki az oltáriszentségeket. A beteg ágyánál állandóan ott tartózkodik felesége és két ápolónő. Hajnalban azt jelenti fővárosi tudósítónk, hogy a kiváló államférfiu aligha éri meg a reggelt.

— **Visszakapott őrnagyi rang.** *Bécs*ből táviratozzák: A hadsereg rendeleti közlönyében igen érdekes reaktiválás van. A király kegyelem-ből visszaadta *Melicoffer* Zsigmondnak őrnagyi rangját, aki már régóta nyugalomban volt. Emlékezetes az a botrány, amelybe az őrnagyot menyasszonya, egy özvegy báróné sodorta. Mikor az eljegyzés felbomlott, a báróné bevádolta volt vőlegényét a tiszti becsületbíróság előtt. A tiszti jouri *Melicoffer* ellen foglalt állást, aminek következtében elvesztette őrnagyi rangját. Szóba került ez az ügy a parlament előtt is. Akkor Breiti képviselő sürgős indítványt nyújtott be a katonai becsületbírósági eljárás reformálása céljából és indítványának megokolására kifejtette, hogy *Melicoffer*rel igazságtalanság történt, aminek az a története, hogy az özvegy báróné, aki mindenáron bosszút akart állani volt vőlegényén, szeretője lett a vizsgálattal megbízott tábornoknak, aki a becsületbíróságon elnökölt s *Melicoffer* felett az ítéletet kimondotta.

— **Adomány.** *Szendrey* Mihály *Farkas* Ferenc útján 6 koronát adományozott az Aradi Újságírók Segélyegyesületének.

— **Fizetési pótlék aradmegyei kórorvosoknak.** Ismeretesek azok a nehézségek, amelyekkel egy egy kórorvosi kör betöltése jár. Az orvosok nem szívesen pályáznak a nem nagy fixjövödelmü és a tudatlan, orvosellenes lakosságnál semmi praxist nem nyújtó kórorvosi állásra. A már megválasztott kórorvosok is megélhetésük biztosítására kénytelenek a törvény által megszabott pótlékért folyamodni. A közigazgatási bizottság mai üléséből is öt *aradmegyei* kórorvosnak kért a helygyminisztertől helyi pótlékot és pedig a szemlakinak évi 600, az ottlakainak 800 és bokszegei, valamint ternovai kórorvosoknak 1000—1000 koronát. *Urbán* Iván báró főispán indítványára ugyancsak ezer korona helyi pótlékot kért a bizottság a simándi kórorvosnak is. A simándi orvosi kört ugyanis kettéosztották és több községet elvettek Simándtól. A törvény értelmében azonban a simándi kórorvos a régi kórház tartozott községeket is tartozik orvosi ellátásban részesíteni — még pedig ingyen és mindaddig, amíg az az új orvosi kör kórorvost nem választ. Persze a községek nem sietnek fizetett kórorvost választani, amikor van ingyen kórorvosuk. — A közigazgatási bizottság a fizetésével arányban nem álló munkát végző simándi kórorvos számára is kért pótlékot.

— **Históriai bélyegek a hadseregben.** *Ferenc* *Ferdinánd* trónörökös a véderő szellemének föllendítése céljából éhajtandónak tartja, hogy nagy csaták és ütközetek emléke a hadsereg által használandó levélbélyegeken megörökíttessék. A hadügyminiszterium rendeletet is bocsátott már ki arra vonatkozólag, hogy a trónörökös terve megvalósíttassék. A bélyegeket az egyes csapat-testek rendelik meg és az illusztrációk tárgyát ezredik történetéből és nevezetes eseményeiből merítik.

— **Vitális áldozatának siremléke.** Közöltük már, hogy *Németszentpéteren* sarkövet állítanak annak a csendőrnek, akit *Vitális* Imre agyonlőtt. A sarköavatás holnap délelőtt lesz a azon nyolcszáz csendőr vesz részt, akik ma este teljes díszben átvonultak Aradon.

— **Eljegyzés.** *Seitelbach* Salamon Aradról eljegyezte *Goldstein* Juliska urleányt Orosházáról.

— **Gondnokság alá helyezett halott.** A hivatalos lap mai számának egyik apróbetűs oldalán ez a hirdetés olvasható:

66078/1912. A budapesti kir. törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy *Balla Miklós* abádszalóki születésű, 38 éves, nős, izr., író, budapesti lakos az 55868—1912. sz. jogerős ítélettel elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte. Budapest, 1912. évi november hó 25. A budapesti kir. törvényszék.

A kik a tragikus sorsu fiatal költő sorsát figyelemmel kísérték, azok tudják, hogy *Balla Miklós* még november elején meghalt. A királyi törvényszék tehát olyan fölött rendelt el gondnokságot, aki fölött akkor már a tulvilági hatóságok rendelkeztek...

— **A háboru széthamosai.** *Kecskemétről* jelentik: Két urias külsejű ember körülbelül egy hét óta bejárta a várostól távolabb eső tanyákat, ahol azt adták elő, hogy a háboru következtében a papirpénz elveszti értékét. 80-85 korona ércpénzt káltak 100 korona értékű papirpénzért. Rengeteg embert rábeszéltek a papirpénznek ércpénzé való beváltására s ily módon sokat károsítottak meg. A nyomozást megindították.

— **Arad világitása.** Beérkezett jelentések alapján Arad város tanácsa megállapította, hogy a gáz és villanylámpák nem elég erős fényvel égnek. Megbízták a mérnöki hivatait, hogy a vizsgálatok tegye meg.

— **Csaló bankigazgató.** *Helzingfors*ből táviratozzák: *Idmann*, a Förmings-Bank igazgatóját váltóhamisítás és csalás miatt letartóztatták. A Förmings Bank vesztesége négy millió márkát tesz ki és ebben még nincs benne egyes magánosok és vállalatok vesztesége.

— Téboldyába a grófnő miatt. *Buda-pestről* jelentik: Egy téboldyai afférokban sokat szerepelt előkelő fiatalember, Pick György, Pick Vilmos szombathelyi milliomas földbirtokos fia, most ismét a Lipótmezőre került. Nemrégiben apja tudta és beleegyezése nélkül eljegyezte magát Pick György Turinban Myriam Brunetta d'Usseaut olasz grófnővel, akit nemsokára feleségül akart venni. Eljegyzését kalandosnak találta egy barátja, akire Pick György revolvert fogott. A dologba így beleavatkozott a rendőrség, mely az apa kívánságára a Lipótmezőre internálta a fiatal milliomost. Pick György két ügyvédet kért meg, hogy szabadítsák ki a téboldyából. Az ügyvédek közbenjárására a téboldya igazgatósága megengedte, hogy a fiatalembert magánintézetben helyezték el. Pick Györgynek igen sok kalandja és afférja volt, amelyek révén nemcsak Szombathelyen, hanem a pesti éjjeli világban is ismerték. Pár évvel ezelőtt Szombathelyen lapot is alapított, amely azonban hamarosan megszűnt. Apjával régóta rossz viszonyban volt a fiatalember, akinek idegzetét a család pörpatvar megroppantotta.

— Arad és a kolera. A városi közigazgatási bizottság ma délután Urbán Iván báró főispán elnöklésével tartott ülésében megelekedéssel vett tudomást Tisch Mór dr. főorvos jelentéséből, hogy a hatóság mindent megtett a Balkánról behajtható kolera terjedésének megállítására és hogy az aradi tödögondozó december elsején megkezdte működését.

— Zsidóüldözés Oroszországban. *Odesszából* jelentik; A közigazgatási hatóságok könyörtelen kegyetlenséggel hajtják végre a zsidók ellen a kiutasítási rendeletet a déli és délnyugati kormányzóságokban. A дума három zsidó képviselője ezrével kapja Holikynából, Podoljából és Jekaterinoszlávból a kérvényeket. Ezekben a kérvényekben könyörgnek, hogy legalább tavaszig ne bántsák őket. Szeptember első napjától maig Nikolajevből 6000-nél több zsidót utasítottak ki.

— A „Szegénytanulók“ konyhájában a jövő héten felügyelők: Luszug Ármann és Senreyer Viktorné. *Adományok:* Braun Gusztávné 100 darab pogácsát, Friebeisz Miklósné 1 zsák burgonyát, Goldschmidt Mihály 25 kg. babot, Porcia Lajos gróf 2 zsák burgonyát, Priegl Istvánné 20 kg. babot, Krenner Józsefné 5 kg. köleskását, 5 kg. riskását, 1 zsák burgonyát és 1 zsák babot, László Sándorné 5 kg. sőt, 5 kg. borsót, 8 kg. rizst, 25 kg. zöldséget, 16 fej káposztát, H. Ham L. 100 füveg paradicsomot küldtek. Hálás köszönetet mond: özv. Hauser Katalyné ezredesné, h. egyesületi elnök.

— Neumann M. urt szabó cs. és kir. udvari és kamarai szállító férfi-, flu- és leánykaszuba telepe Arad Elősmert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. 5111

— Az új Neptun fürdő. A város szabályozási bizottság ma délután Lőcs Rezső tanácsnok elnöklésével tartott ülésében a Neptun fürdő részvénytársaságnak lapunkban már ismertetett azzal a kérelmével foglalkozott, hogy egy általa építendő modern fürdőhelyiség részére engedjen át használatul a város a Salac park előtti árterületben megfelelő telket. A bizottság a kérelem teljesítését javasolja a közgyűlésnek és azt is proponálja, hogy 15 évi adómentesség kedvezményében részesüljön a társaság.

— Az új rendőrlaktanya. Megirtuk, hogy a tanács utasítására a mérnöki hivatal a városháza Erzsébet-körútra néző üres telken hivatalok befoglalására szolgáló épület terveit készíti. Munka közben a mérnöki hivatal arra a meggyőződésre jutott, hogy a rendőrségnek 41 helyiségre lenne szüksége, hogy a telken ismert lakásbizériá megoldható legyen. Ezért azt javasolja a mérnöki hivatal, hogy a tanács ne építtesse be az üres telket, mert az 96 ezer koronára kerülne, míg egy minden célra megfelelő laktanya épületet 130 ezer koronából felépíthetnek. A tanács ma tartott üléséből arra utasította a mérnöki hivatal, hogy a beépítés kérdését hagyja függőben, a laktanya terveit pedig márgósan készítse el és terjesse be a községgyűléssel együtt a tanácshoz.

— Lezuhant a második emeletről. Aradon a Szabadságtér 12. számú háznak udvarra néző második emeleti folyosóján állva és a vaskorláthoz támaszkodva beszélgetett Zsurkó Róza 16 esztendő cselédleány az első emeleten lévő Schmidt Erzsébet nevű barátjával. Arról folyt a diskurzus, hogy a vasrácsra milyen messze tud egyik és a másik kihajolni. Zsurkó Róza fogadást ajánlott, hogy bármennyire is előre hajol az ember, nem eshet le, ha egyensúlyban tudja magát tartani. A gyermekes cseléd meg is kötötték a fogadást és Zsurkó Róza az egyik lábával a keresztvasra lépve kihajolt a vasrácsra. Néhány másodpercig egyensúlyban is tartotta magát, azonban megszédült, egyensúlyt veszített és tizenkét méternyi magasságból a kövel kirakott udvarra esett, azonban a szerencséje sokkal nagyobb volt, mint az esze. A levegőben megfordult és ruhája, mint valóságos esőernyő, megmentette az életét. Sértetlenül került ki ebből a haláljátékból és mire a vérfagyasztó jelenetek szemtanúi lefutottak az udvarra, hogy az esetleg halálra zuzott leányt az első segítséget nyújtsanak, ez már nevetve és futva menekült a megrémült emberek elől.

— Birtokcsere. Az elmúlt napokban Aradon a következő birtokváltások történtek: Fericsán Simon eladja az aradi Szeglet-utca 17 sz. házat 8000 k.-ért Elias Jakab és nejenek. — Huszeri Vilmosné és Wolfner Lászlóné eladják az Arad Karolina-utcai 182 □-os telket 41000 k.-ért Burza Simon és Burza Cornéliának. — Imre Istvan eladja az aradi György-utca 39 sz. házat és Borona utcai üres telket 3000 k.-ért Kányádi Torró Sandornak. — Reusz Sándor eladja az aradi Dobo-utca 432 □-os háztelket 31000 k.-ért Dengi Lajos és nejenek úgy Dengi Rezső és nejenek. — Radai István és neje eladják az aradi Szőlő-utca 4 sz. házat 6800 k.-ért Fazekas Ferenc és nejenek.

— Arad decemberi szenzációja. Arad társadalmi és üzleti életének szenzációja van: december hó elsején nyit meg a Szabadságtéren, Fischer Simon cég karácsonyi tarlata. Röviden állapítjuk meg, hogy ez a tarlat a Fischer céghez fűzött varakozásokat is messze fölmutatja. Sokat mondunk ezel, de talán mégsem eleget, mert ezt a tarlatot látni kell. Nem is annyira a bevásárlás szempontjából hiszen a kriszkindiit vásárló közönség e fajta buzdításra nem szokott. De látni kell foképen azért, mert ez a tarlat megmutatja, hogy vidékies kezdőtegessegből mint fejlődött Arad hatalmas empóriumma. — Mindenkepen örvendő tény tehát Fischer Simon impozáns karácsonyi tarlata, amelyet a kitűnő cég nagy fáradsággal és költéssel állított össze. A tarlat keso estig nyitva van.

— Iparosok figyelmébe. Vegre sikerült megoldani, hogy nemcsak az állami hivatalnokok jövője legyen biztosítva, hanem az iparosok is legyenek nyugdíjkepes emberek. Az aradi iparügyi let és celből az összes bel- és külföldi nyugdíjintézményekhez fordult ismertető könyvecskekért, melyeket összenasonlítva, a Magyar Élet- és Járadek Biztosító Intézetnek nyugdíjfeltételeit a legjobb és legolcsóbbnak találta, miért is felkerjük az iparos urakat, saját érdekükben iratkozzanak be a nyugdíjintézménybe. Bővebb felvilágosítással, valamint alapszabályival szívesen szolgál az aradi ipartestület, valamint a Magyar Élet és Járadek Biztosító Intézet aradi vezérigynöksége Hunyadi-utca 1. szám. Ezen nyugdíjbiztosítást bárki is igénybe veheti. 7598

— Itt van a tél, ebben az időben katharrusnak különösen azok vannak kitéve, akiknek hajlamuk van a légzőszervek krónikus megbetegedéseire. Azokra nevez, kik nincsenek abban a helyzetben, hogy éghajlatunkat a melegebb és szeledebb tájakkal csere jék fel, valóságos szerencse a „Siroin Roche.“ Ének a kitűnő, kellemes ízű aszírúpnak tartósabb használata a légzőszervekre jótékony hatású, megszünteti a köhögést, kellemes közérzést teremt és fokozza az étvágyat. 6841

— Legcélsebb karácsonyi és ujévi ajándékok üveg, porcellan, kihazasítási cikkek, lampa- és díszműtáru tárgyakban feltűnő olcsó árban kaphatók özv. Süß Józsefné üvegkereskedésében Forrai-utca 2. 7083

— Kérelem. Az aradvárosi gyermekkorház igazgatósága felkéri a nemessivü közönséget, adományával tegye lehetővé, hogy a kórházban ápolt szegény gyermekek részére karácsonyi ünnepeket rendezhessen. Az adományok az aradvárosi gyermekkorház gondnokságához a gyermekkorházba küldendők.

— Japán lakk és dísz tárgyak gyönyörű kivitelben! Kérem a vasárnapi kirakatot megtekinteni Kotányi Janos foraktaraban Arad, József főherceg-ut 3.

— A postai csomagok karácsonyi szállítása. A karácsonyi és ujévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek kesedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Penzt, ékszert, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csokélyebb súlyu tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. Vaszon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, gőb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan atkötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviaszal lezárni kell. A pecsételésnél véset pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzések (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címzett magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím feltekerésére, bórdaóra, vagy erős lemez-papírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. A papírlapra irt címeket mindig egész terjedelemben kell a burkolatra felragasztani. *Felelet kívánatos, hogy a feladó nevét, lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntetve papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, ha a burkolaton levő címrát leestnek, elveszne, vagy pedig olvashatatlanná válnék. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címrát felső részén is kiténtesse.* 5. A csomag tartalmát úgy a címraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Wienbe szóló élelmiszerek, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (hús, szesz, italok stb.) tartalmazó csomagok címrataira, nemkülönbön az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— Minden sportnál fontos, hogy a test gyors lenüleset megakadályozzuk és a nyakharthyakat, valamint a légzőutakat a por behatolásától megóvjuk. Itt megvalósíthatjuk annak a tapasztalt sportembernek tanácsát, aki a híres Fay tele szödeni asványasztulak használatát ajánlja. E pasztulák csatlaptják a szomjúságot és kememesen hatnak a nyakharthyakra.

— Fürdő-megnyitás. Az Opre-fele gőz- és kádfürdő emeleti guzneliségei renoválásuk után vasárnap azaz ma újra megnyitnak. A gőz osztály naponként reggel 5¹/₂ óratól déli 1-ig van nyitva férfiak részére. Nők részére hetlőn és penteken délután 2 és fél óratól 6-ig. 10 drb. abbonement jegy 8 korona. 7831

— Karácsonyi ajándékok sehol sem szereshetők be olyan elonyösen, mint *Kerpel Izso* könyv-, zene- és papirkereskedésében. Raktáron van ott minden idej ifjusági írat, képes-könyv ujdonság és minden idej szépirodalmi termék. Kedvező alkalmi vételék is eszközölhetők, úgy az ifjusági- és gyermekirodalm, valamint szépirodalmi és díszművekben is. *Díszlevegypapír-ujdonságok, divatos családi dobozok. Emlékkönyvek, képes levelezőlap és bélyegalbumok. Tűtőtűszárak, karácsonyi és ujévi levelezőlapok. Divatos litografált, preselt és nyomott névjegyek. Az összes hangjeggy ujdonságok és antiqvár kötetek nagy raktára. Díszes imakönyvek. Művészeti metszetek és olajfestmények kerettel és keret nélkül. Olaj- és akvarell festékek dobozokban. Tűtőtűk, finom íróalkjzatok és modern íródei szerek nagy választéka. Pontos kiszolgálás vidékre is. Telefon 385. sz.*

— A legmodernebb és a legizlésesebb gyermekruhák készülnek *Dostov* Andánál, Weitzer Janos-utca 17. l. emelet 7812

— Modern ékszerek, műtővös tárgyak más, alkalmi ajándék, dísz tárgyak, evő és ivó-készletek ezüstből, világhírű gyártmányu órák szolid árban beszerezhetők Igaz Sándor első-rangu ékszerésznél Arad, Andrassy-ter, Minoriga-palota. Telefon 821.

— A Fehér Kereszt szálloda télikertjében vasárnap este katonazene.

— Városunk ismét szaporodott egy előkelő üzlettel, egy terekvő fiatal kereskedőnk Hegedűs Gyula, kefe, pipere, illatszer, bórdíszmű és sport áru üzletet áthelyezte Andrassy tér 16. sz. alá a Szabó Albert fele házába, a mely üzlet bármely fővárosnak is díszére válna, mert a mi izlés és előkelőség ebben a szakmában van, az mind művészi tökélyre van emelve ezen üzlet pártfogását a n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk.

— 29-ik államsorsjáték. Katonai jótékony célokra december 19-en tartják meg Bécsben a 29-ik közös katonai jótékony célokra rendezett államsorsjáték húzását. A játékterv tartalmaz 21146 nyereményt 625,000 K összegben, közte főnyeremények 200,000 K 50,000 K, 30,000 K stb. melyek mind készpénzben fizetnek ki. Sorsjegyek 4 K dohanydíszekben, váltóüzletekben, adó- és postahivatalokban stb. kapnának. 6695

— Smyrna munkák a legjobb anyagból, három kivitelben, eredeti stílusú minakon. Női kézimunka különlegességek, a legcélsezerű és legjobb kivitelben. Hímző anyagok és kélékek, rövidaruk, narisnyak, kecsyuk, szalagok, csipkek csak a legjobb minőségekben. Schernag H. és fia cégnél, Hermann-palota, Telefon 941.

— Felhívjuk olvasóink szives figyelmét az Assalós Sándor utcai Csipkeáruháznak mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— Eredeti Cyclon villanyos poraszógép és perfect villanyos parquetta fenyészógép gyári árban részlevezetése is kapnák Hegedűs Gyula cégnél.

— Olvasó közönségünk b. figyelmét felhívjuk Fischer Mór üveg és lámpaáru cégnek mai hirdetésére.

— Legjobb hegedűhurok és tolltollszárak Kerpel Izsónál kapnának.

— A világhírű Tetra higienikus csecsemő és gyermek kelengye főraktár Schernag H. és Fia cégnél — Hermann Palota. Gyári árak. Telefon 941. 5101

— Szép babák és más játékszerek legolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél.

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti tejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-ter. 7031

— Papírfeldolgozó vállalat Ingusz I. és Fia Arad (vár) cs. és kir. katonai fegyház a géperőre berendezett nagyban kárp., csomagoló-, koszoru és cukorka-dobozok gyártását megkezdte. Kérjük előforduló szükségletnél ajánlatokat kérni.

— Üzlet áthelyezés miatt rendkívüli lecsökkentett árak Hegedűs Gyula cégnél Arad, Andrassy-ter 15.

— Karácsonyi és ujévi levelezőlapok viszonteladásra Kerpelnél.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok. Telefon 816.

SPORT.

+ Tornaverseny. Az aradi torna egyesület hó 14-én, szombaton délután 6 órakor tartja a kir. főgymnázium tornacsarnokában házi tornaversenyét. Versenybírósg: Sármezey Endre igazgató főmérnök az ATE elnöke, Jancovics Ferenc all főrealiskolai igazgató, az ATE. alelnöke, Záray Jenő tanár, az ATE. titkára, Striller Ferenc tornatanár, egyéni művezető és Balázs Géza tornatanár.

TARKASÁGOK.

(Apróságok a kereskedelem köréből.) Egy aradi üzletben van egy nagyon buzgó fiatal segéd. Az az elve, hogy más üzletet a fekete földig is lehet becsmérni, csak az ő boltjuk forgalma föllendüljön. Persze aztán nem csoda, ha nagy hévvel folytatott magyarázata közben ilyeneket mond a vevőnek:

— Már megint régen nem volt nálunk nagysád. Ne tessék máshova menni nagysád kérem, mert minek csapják be máshol, nagyságos asszonyomat, jöjjön mindjárt hozzánk.

Valamelyik boltban, amelyben kevés árú volt, de a főnök azért szép összegre bebiztosította, torkaszakadtából kezdett kiáltozni a segéd:

— Tűz van, tűz van, kigyulladt az emelet.

A főnök szigorú nyugalommal rászólt a segédre:

— Ne ordítson. Mit csinál olyan nagy lármát ezzel a tűzzel?! Még ide csodít a tűzoltókat.

A könyvkereskedésben a — térképek — rakogatták. A segéd egész csomó Törökország térképét találta meg és sopánkodva mondta:

— Főnök ur, nagy kár fog érní bennünket. Vagy száz darab van Törökország mappájából. Ez most már nem használható. Törökország fuccs, Törökország megbukott.

A könyvkereskedő vigasztaló hangon szólt:

— Nem baj fiam. Majd elküldjük a nyomdába azokat a térképeket és — ha már megbukott az a Törökország — hát rányomatjuk ezt: Törökországné térképe.

(A kitűnő lovas.) Egy vasárnapi lovas sétalovaglásra lovat kölcsönöz az egyik aradi lókereskedőtől:

— Hogyan! — kiált fel a vasárnapi lovas — ön biztosítékot kíván? Attól fél talán, hogy ló nélkül jövök vissza?

— Nem, kérem, — válaszolt gúnyosan mosolygva a lókereskedő — attól tartok, hogy a ló jön vissza uraságod nélkül!

(Bolond — nem bolond.) Klein abba a városba érkezik, a hol öccsének hitelezője lakik, a kivel véletlenül találkozik az utcán.

— Hogy van kedves öccse?

— Nagyon rosszul.

— Talán csak nem beteg?

— Sokkal rosszabb annál!

— Talán nem halt meg?

— Még rosszabb!

— Megbolondult?

— Igen, megbolondult!

— De azért tán beküldte azt a pár forintot, a mivel nekem tartozik?

— No, annyira még nem bolond.

(Nehéz választás.) A fiatal hölgy lelkes szeptola az alkoholelles ligának. Udvarlót is az alkohol elleni harcra lelkesíti. Ennek az agitációnak eredményét így panaszoja el barátjának:

— Oh, Juliska, milyen boldogtalan vagyok! Képzeld, Aladár megígérte, hogy nem iszik többet, ha hozzá nem megyek; Andor pedig azzal fenyegetődik, hogy az ivásnak adja magát, ha nem megyek hozzá!

Illatos nyereményjegyek.

Az aradi hölgyközönség bizonyára érdeklődéssel vesz tudomást arról az ötletes vállalkozásról, amellyel a legnagyobb francia illatszergyárosok egyike meglepi a parfümös toalett-cikkeket kedvelő hölgyeket. Olyan új és nem mindennapi a gondolat, hogy érdemes vele részletesen foglalkozni.

A világhírű párisi D'Orsay parfümgyárban új és édesen-bódító pompás rózsairlatot találtak fel a gyár vegyészai. Ez a finom, varázsos rózsaparfüm indul el hódító körútjára apró illatos borítékokban: zsebbe, reticul-be illő sachet-be lapjai között. A rózsairlatos kis sachet-ek azonban most nem csupán azt a célt szolgálják, hogy népszerűvé, ismertté tegyék a D'Orsay surfine rose parfümöt, hanem nyereményjegyek is, amelyek módot adnak igazán nagyértékű toalett-cikkeknél meggyerésére.

A D'Orsay cég Európa minden nagyobb városában elárastja körülbelül egy hónapon keresztül a hölgyközönséget rózsás, illatos nyeremény jgyeivel és azután minden városban egy és ugyanazon a napon megtartott sorsoláson jutítja egy-egy ilyen sacnet tulajdonosnőjét nyereményhez. Aradon a párisi gyár Hanzu Nestor drogériáját bízta meg az illatos nyereményjegyek terjesztésével és már meg is küldte Hanzuak az aradi sorsolási nagy nyereményt egy gyönyörű, teljes toalett-készletet. Ezt a főnyereményt az aradi cég tulajdonosa még öt, szintén értékes nyereménnyel toldotta meg úgy, hogy az aradi hölgyek hat nagyértékű, pompásan kiállított nyeremény tárgy reményében őrizhetik meg a maradandó illatu rózsás-nyereményjegyeket, amelyeket — épen ez a D'Orsay gyár ötletének a csattanója — teljesen ingyen jutnak hozzá.

A gyárral kötött megállapodás szerint december kilencedikétől, hétfőtől kezdve január 15 ig minden hölgy, aki Hanzu Nestornál bármily csekély értékű tárgyat vásárol, vásárlása mellé egy sorszámmal ellátott sachet-t kap, amelynek önmagában is értéke van, mert az apró szagosítókat rendszerin nem esztogatják ingyen. De ezt a kis rózsairlatu borítékot rendszer értéken felül is becsessé teszi az a hozzáfűződő remény:

— Hátha épen ez nyeri meg valamelyik nyereményt!

Mert január tizenötödikén, az illatos nyereményjáték húzása napján a következő — minden hölgyet vonzó és ingerlő — tárgyak kerülnek kisorsolásra Aradon:

1. nyeremény: Egy művészi, valódi japán fakazetta teljes toalett berendezéssel, amely áll 2 üveg legfinomabb D'Orsay rózsaparfümből, 1 üveg D'Orsay-féle toalett-vízből, 1 üveg finom hajszeszából, 2 darab legfinomabb D'Orsay rózsaszappanból, 2 tégely D'Orsay arkrémből és egy doboz puderből.

2. nyeremény: Egy teljesen felszerelt gyönyörű uinecessaire, toalett eszközökkel.

3. nyeremény: Egy teljes, elegáns manikűr-készlet.

4. nyeremény: Egy praktikus fényképező-készülék állványal.

5. nyeremény: Egy elegáns és finom fésű-készlet.

6. nyeremény: Egy saját gyártmányokból álló teljes toalett-felszerelés (kölnivíz, arckrém, kézfinomító szappan).

A nyereménytárgyakat a holt napi naptól kezdve a cég kirakatában megtekintheti a közönség, amelynek teljes megnyugtatóására a január tizenötödiki sorsolást közjegyző előtt tartják meg. A sorsolás napjáig pedig Hanzu Nestor minden hölgyvevőjére ez a kettős meglepetés vár, hogy a bevásárlottakon kívül egy behízelgő kedves illatu és tartós sachet-t kap és ezzel együtt reményt, eshetőséget a felsorolt értékes nyereménytárgyakra.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyviz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Bányo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V. Rudek-csokpart 3.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A Reisinger Balcsó ügy. Ismeretes, hogy néhány év előtt Reisinger Sándor mérnök az aradi várospolgármesterrel szemben vádolta meg Balcsó Antal városi mérnököt hivatali segédtséget, hogy hivatalos ideje alatt magánmunkákat végez. Balcsó ellen fejelemi vizsgálat indult, amely a vádat nem igazolta. Balcsó a fejelemi befejezéssel rágalmazás miatt feljelentette Reisingert. Az ügyben ma lett volna a tárgyalás Zih járásbíró előtt, de a tárgyalás megnyitása után a járásbíró megállapította, hogy a szóbanforgó ügy a büntetőtörvénykönyv 260. paragrafusba ütköző és a 272. paragrafus alapján felhatalmazásra hivatalból üldözendő hatóság előtti rágalmazás vétsége, és így az ügyben az aradi kir. törvényszék illetékes.

§ Makónak nem kell törvényszék. Makóról jelentik: Galambos Ignác dr. polgármester ma délre sürgős ankétre hívta össze Makó jogászvilágát, hogy a törvényszéknek Makóra való visszahelyezése érdekében megtárgyalja a tenni valókat. Már volt egy értekezlet e tárgyban pár héttel ezelőtt, amelyen hét makói ügyvéd jelent meg, de akkor csak szerény kívánságokat hangoztattak, hogy mi az útja, módja, arra nézve teljesen tájékozatlanok voltak a jogászok és ez okból megbízták a polgármestert, hogy előbb szeressen kellő és alapos fölvilágosítást, amelynek alapján a kérdést beható és érdemleges vita tárgyává tehessek. A polgármester eleget tett e megbízásnak. Budapesten járt és érdeklődött illetékes helyen és a mára tervezett ankétén kívánta tanulmányainak eredményét megbeszélés tárgyává tenni, hogy aztán a kialakult véleményt már a helyi városi közgyűlésen javaslatként beterjeszthesse. Amde nem így történt. A mára összehívott ankétén ugyanis mindössze három jogász jelent meg. Ugy látszik, hogy Makó jogász világa nem rajong a törvényszék iránt.

§ A Weisz Dávid-cég betörői. Leib Mór kereskedő és Regyis József inas ma állottak az aradi törvényszék vádtaácsa előtt ama nagy szabású lopás miatt, amely miatt tudvalevően még az őszön letartóztatták őket. Miután a fiatal bűnösök bevallották tettüket, a vádtaács ma vád alá helyezte őket, a legközelebb kitzük ügyükben a főtárgyalást.

— Az Aradi Közlöny díszes naptára karácsonyra készül el és minden negyedéves előfizető amennyiben előfizetési hátralékban nincs, — az esetben is, ha az előfizetést havonként újítja meg — ajándékkul kapja. Minden új előfizető, aki december 1-én negyedévi előfizetéssel belépett az előfizetők sorába, karácsonyi ajándékkul ingyen és bérmentve kapja az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát az 1913. évre. Kérjük azokat a t. c. előfizetőinket, akiknek előfizetési tartozásuk van, azt idejekorán rendezzék, hogy a naptárt fennakadás nélkül megküldhessük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi textilgyár tökeemelése. A Hungária aradi pamutárugyár részvénytársaság december 22-én tartja harmadik évi rendes közgyűlését. A közgyűlés napirendjén szerepel: „határozathozatal az alaptőkének alkalmas időpontba leendő felemelése tárgyában és annak miként leendő foganatosítása iránt.” Ugyancsak ezen a közgyűlésen töltik be a Nesnera Aladár elhunytával megüresedett igazgatósági tagsági helyet.

— Az aradi vegyvizsgáló állomás berendezése. A városi közgyűlése huszonnyolcezer koronát szavazott meg az Aradon létesítendő vegyvizsgáló állomás berendezésére. A jövő évi költségvetésben van beállítva ez az összeg, amelynek terhére már most tesz megrendeléseket a tanács. Ez nem lenne nagy baj, mert a szállítások kifizetésére várnak a vállalkozók. Az azonban, már

nagyobb baj, hogy a tanács megint mellőzi a közgyűlésnek számtalanszor és erőlyesen hangsúlyozott akaratát, hogy minden városi szállítás nyilvános árlejtésen intézendő el és az ajánlatok illetékes bizottságaik elől el nem vonhatók. A vegyvizsgáló állomás asztalos munkáira, amelyek több ezer koronára rugnak, a beérkezett ajánlatokat ma bontották fel a tanácsülésen. Három aradi asztalos mester pályázott. Egyik tegnap nyitott ajánlatot nyújtott be. Sebessy Ferenc 4823 koronát kért. A másik kettő zárt borítékban küldte el ajánlatát. Pápay Lajos 4736 koronát, Kenderessy Károly 4823 korona árban hajlandó a munkát elvégezni. Nem volt szabályos az árlejtés megtartása, mert noha Varjassy Lajos polgármester sajátkezűleg bontotta fel a zárt ajánlatokat, nem állapította meg a tanács mikor érkeztek be azok az illetékes helyre. Mert az nagyon fontos körülmény, hogy a nyitott ajánlat előbb adatott e be, vagy a zárt. Ez nem történik meg, ha az ajánlatokat a gazdasági szék bontja fel. A vegyvizsgáló állomás műszereinek szállítására is három ajánlat érkezett. Calderoni és társa 18.681 koronát, Kapelner Hugó 18.071 koronát, Szabó és Erdélyi 12.982 koronát kér. Kapelner 700 korona engedményt ad, vállalja a törésekért a felelősséget és elküldi Aradra vegyész mérnököt a berendezéshez. A tanács az ajánlatokat összehasonlítás céljából egy műszaki bizottságnak adja ki.

— A városi jéggyár. A vágóhídi jégtartó megtöltését árlejtés útján biztosította a tanács és ma Meier Ignác legolcsóbb ajánlatát fogadta el és őt bízta meg a jégszállítással és egyúttal utasította a géptüzemek igazgatóját, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a városi jéggyár üzembehelyezésére, hogy az esetben, ha a tanács szükségesnek tartaná, a gyár megkezdhesse működését.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 7.

Készáru.

Amerika 1/4 magasabb. Kínalás, vételkedv korlátolt, 15 ezer mm. magasabb.

Határidő.

	Déli sárlat	3 Órai sárlat
Buza 1913. áprilisi	12.05—12.06	12.03—12.04
Rozs 1913. áprilisi	0.55—10.58	10.53—10.54
Tengeri 1913. májusi	7.77—7.78	7.79—7.80
Ért. 1913. áprilisi	11.27—11.28	11.24—11.25

Az árak 60 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (dec. 7.)

Magyar hitel	— — — — —	764.—
Osztrák hitel	— — — — —	598.—
4% koronajáradék	— — — — —	83.80
Osztr.-magy. államvasuti	— — — — —	669.—
Jelszlogbank	— — — — —	399.—
Lezámitolóbank	— — — — —	488.—
Hazai Bank	— — — — —	273.—
Magyar Bank	— — — — —	515.—
Keresk. Bank	— — — — —	8600.—
Rimamurányi	— — — — —	665.—
Salgótarjáni	— — — — —	704.—
Közuti Vasut	— — — — —	632.—
Városi Villamos	— — — — —	352.—

Bécsi értéktőzsde (dec. 7.)

Osztrák hitel	— — — — —	601.25
Magyar hitel	— — — — —	778.—
Osztrák-magyar államv.	— — — — —	666.—
Oéli vasut	— — — — —	100.50

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 912. dec. 7. Buza 75 kilogrammos 20.50—20.60, 76 kilogrammos 20.70—20.80, 77 kilogrammos 20.80—20.90, 78 kilogrammos 20.90—21.00. Rozs (prima) 18.80—18.85 (közép) 18.30—18.40 Arpa (sarfőző) 20.00—20.30. (takarmány) 18.60—18.70, Zab (prima) 20.70—20.90, közép) 19.90—20.10. Tengeri régi, (magyar) 19.60—19.60, új 11.10—11.10, (román) régi 19.60—19.60, új ———, Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.60—5.70, (rózsza) 6.30—6.40.

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1912. december hó 8-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

Svihákok.

Operette 8 felvonásban

Este 7/8 órakor rendez helyárakkal:

C) Bérlet

C) Bérlet.

A tót leány.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Almásy Tihomír. Zenéjét: Serly Lajos.

SZEMÉLYEK:

Gyarmathy Orzse, neje	Polgár S. Follinszéné	Brbolya Hanka, leánya	Kulesár L. Kállay J.
Bandi, fiuk	Balázs B.	Ótós Mari	Benkóné P.
Máthé Jullis	Páskerty M.	Misó	Győző A.
Kospál	Várnai Jenő.	Kisbíró	Olasz Gy.
Lipták	Herold Ede.	Panni	Nogrady M.

Kezdete este 7/8 órakor.

URÁNIA

Moszqófénykép színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. december 8-án:

1. Vilike és a vén szerelmes. Humoros. — 2. A tékenység. Kacagtató. — 3. Nagyváros haramiája. Detektív dráma. Három felvonásban.

Előadások délután 2 órától kezdve este fél 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma vasárnap, 1912. december 8-án:

1. Detektív veszélyben. Detektív dráma. — 2. Duci bácsi szomszédja. Kacagtató amerikai kép. — 3. Derby győztes. Nagy amerikai sport dráma 2 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódva 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., — Gyermek a IV. hely kivételével a felét fizetik. Másort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

A Fehér Kereszt szálloda télikertjében

M A

KATONAZENE-

hangverseny, válogatott műsorral.

Kezdete este 8 órakor.

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

női felöltők áruháza
Arad, Andrassy-tér 8.
A Minorita-templom bejáratával szemben.

Nagy Karácsonyi Occasio

Telefon 855.
Szabott árak.

Ujdonságok:

Angol felöltők
Plüsch kabátok
Posztó köpenyegek
Szörme kabátok
Szinházi köpenyegek
Leányka és
Gyermek kabátokban
Szörme garnitúrák nagy vá-
lasztékban
Legujabb divattudósítónkat készséggel küldjük.

Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogériájában.
6253

*Csak azoknak:
a cigarettásoknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillé-
rrel többet kiadni:*

Clubspecialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 " "
1 doboz (100) hüvely 70 " "

*Orrosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronz- és szenny-
más valamint sziradék/nyomozatt
Ambrosj nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van víznyomással a védjegy
és a gyártás utánára Modiano*

Főraktár a magy. kir. dohány- és szivarkü-
lönlegességi árudában. 6912

Karácsonyi és ujévi
ajándékok. Brilliónt
és aranyékszer kü-
lönlegességek óriási
választékban.

Ezüst disztárgyak és ezüst evőeszkö-
zök nagy raktára. Szivar készletek,
cigaretta tárcák, ezüstbotok. Rend-
kívüli nagy választékban elsőrendű
órák arany, ezüst és acél tok-
ban. Inga órák minden kivit-lben.
— Külön helyiségben china ezüst. —
**Legjobb áruk rend-
kívüli olcsó árakban.**

Grallert J. és Fia
órás és ékszerész üzlete. 7817
Arad, Andrassy-tér 22. sz.

Tisztelettel értesitem a
n. é. közönséget, hogy
üzletem terjeszkedése
szükségessé tette, hogy
azt nagyobb helyiségbe
áthelyezzem

és azt a
régii üzletem mellé
a Szabó Albert-féle ház-
ba helyeztem át.

Elsőrendű bevásárlá-
som folytán tetemesen
olcsóbban tudom a t.
közönséget kiszolgálni.

Különösen felhivom a
t. vevő közönség b. fi-
gyelmét a

karácsonyi bevásárlására

rendkívül
elegáns
női táskák,
úti készletek,
bőröndök,
pénztárczák,
manikür és fésű
garnitúrák,
eredeti francia és angol
illatszerek,
játékszerek,
társasjátékok
és más ajándék tárgyakra,
mindenféle háztartási cikkek
nagyválasztékban

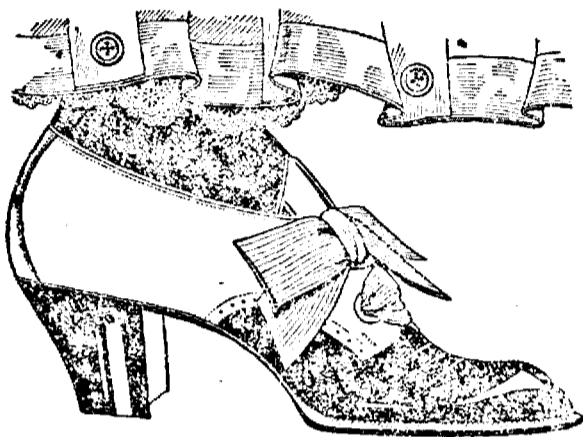
Hegedüs Gyula
kefe, pipere, illatszer és bőrdíszműáru
kereskedése, 1921
ARAD, Andrassy tér 16. :: Telefon 506.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál hörghurutnál, asthmanál, influenza után. **Sirolin "Roche"** kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógyszertárakban határozottan **Sirolin "Roche"-t** kérni.

Nyilttér.

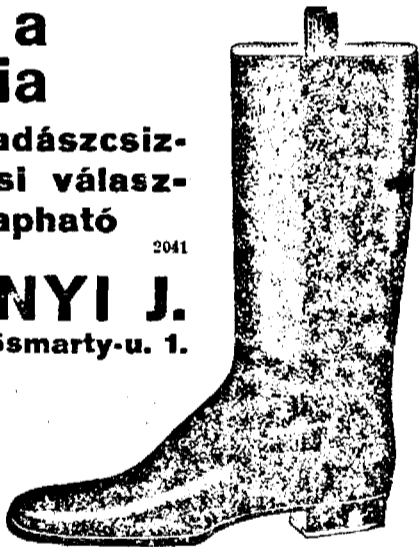

Elegáns amerikai legújabb facon a téli idény újdonsága. Kapható **KUTÁNYI J. ARAD,** Vörösmarty-utca 1. sz. 2041

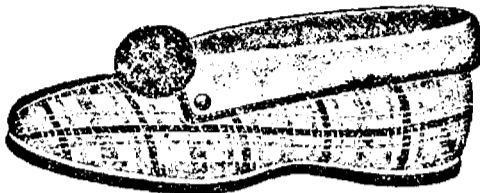
Halina Bagaria

Box és Vadászcsizmák. Óriási választék. Kapható

KUTÁNYI J. ARAD, Vörösmarty-u. 1. 2041

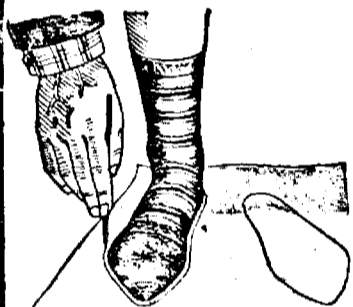

Válói teveszór comótcipő.

Férfi 5 kor. Női 4 kor. Gyermekek 3 kor. Kapható **Kutányi J., Arad,** Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Tájékoztatás cipőrendelésnél!

Írásbeli rendelésnél elegendő, ha papírlapra rálépve a láb körvonalait Ironnal megjelöljük, mint az ábrán látható.

KUTÁNYI J., ARAD, Vörösmarty-utca 1. sz. Telefon 335. 2041-VI.

Elsőrendű Vadász és Tourista cipők. Kapható **Kutányi J. ARAD,** Vörösmarty-u. 1. Telefon 335. 2041

A legújabb divat, 1912/1913. évi téli idényre, csak ezen fazonu cipők. Kaphatók

KUTÁNYI J. Arad, Vörösmarty-u. 1. sz. Telefon szám 335.

Óriási választék téli női és férfi cipőkben, meglepő olcsó árakban. Kapható

Kutányi J. ARAD, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335. 2041

Nagyválaszték amerikai női fűzős és gombos cipőkben 9 kor., 10 kor., 11 kor., 12 kor., és 14 koronától egész 25 korona árig kapható

KUTÁNYI J. Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Világhírű Hazelwood amerikai czipők

egyedüli lerakata 16 K., 20-24 K. árban **Kutányi J., Arad,** Vörösmarty-u. 1. Telefon 335. 2041-IV.

Alkalmi cipő kedvelt facon minden színben kapható

Kutányi J. Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335. 2042-I

Elsőrendű Galoschnik (sárcipő) nyelv és nyelv nélküliek, valamint hócipők nagy választékban. Kapható

Kutányi J. Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335. 2041

Ugy a helybeli, mint a vidéki n. é. hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy

a mai kényes igényeknek megfelelő **angol és francia női divattermet**

Klein Gersonné

Aradon, Weitzer J.-u. 17. sz. I. em.

nyitottam, ahol Geiger Etel-féle szab. rendszer szerint szabni is tanítok. Ezen szabászatit módszert bárki is a legrvidebb idő alatt elsajátíthatja. Szives pártfogást kér:

Arad, Weitzer János-utca 17. szám I. emelet.

Üzletáthelyezés miatt, mélyen leszállított árban

kerülnek eladás alá az összes raktáron levő cipő áruk, a „Salamander“ cipők kivételével, u. m. a legdivatosabb alkalmi és utcai cipők, hölgyek és urak részére, gyermek, leány és fiu cipők vízhatlan, vadász-, sár-, hócipők és lábszárvédők, továbbá divatjukat multa cipők félárban.

Weinberger János Arad, Andrásy-tér 20. sz.

26447—1912. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1884. évi XVII. t. c. 54. §-a alapján elrendeltem az összes aradi kenyérsütőknek, szatócsoknak és piaci kenyérfárosoknak általában a kenyér eladásával foglalkozó iparosok és kereskedőknek, hogy a kenyér eladási helyeken a kenyéremlék árát minőségét és súlyát megjelölve, mindenkitől látható módon kifüggeszteni tartoznak.

Egyben tudomására hozom a közönségnek, hogy az 54300/1908. sz. földművelésügyi ministeri rendelet szerint minden mészárszékekben és hentes üzletben a husára egyes fajok és lehetőleg testrészek szerint is külön e célra szolgáló táblán szembetűnő helyen kifüggesztendő. Végül felhívom figyelmét a husafogyasztó közönségnek az érvényben lévő husvágási szabályrendelet 4. §-ára, mely szerint a mészáros olyan húst tartozik adni, amilyent a vevő követel s a nyomtatottnak használni szokott részek külön ár mellett árusítandók.

Esetleges visszaélésekkel szembeni panaszok hivatalomnál bármely időben felvételnek.

Arad, 1912. évi december hó 4.

Green,
h. főkapitány.

Posta- csomag feladási és utalványkönyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással
kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.
nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

829—912. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross kioszk 3, esetleg 6 évi bérbeadása iránt folyó év december hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 950 kor. évi bér. Az ajánlatban kitüntetendő, hogy az ajánlattevő a kioszkot jelenlegi rendeltetésének, vagy esetleg más célra kívánja használni.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár, 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal, az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vetetnek figyelenbe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1912. évi decemioer 2-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Legszebb és legcélszerűbb karácsonyi és ujévi ajándék

egy jól sikerült, életnagyságu FÉNYKÉP, melyek művészi kivitelben, jutányos árban készítettnek

7828

Kossakné és Schwarcz
fényirdájában, Weitzer János-u. 3.

Speciális gyermek felvételek. — Kérjük az igen tisztelt közönséget, rendeléseit idejében elkészítése céljából mielőbb megtenni.

Uriszabó üzlet áthelyezés. Igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy folyó hó 15-én Kossuth utca 66. szám alól Weitzer János-utca 19. szám alá helyezem át.

7819 Te ábbi szí cs p rtfogást ké. I tünő tisztelettel: **Maricza György, uris-zabó.**

! Hölgyek szives figyelmébe!

Értesitem a hölgyközönséget, hogy **női-kalap divattermemet december 1-én Fischer Eliz paletába** az

udvarba **helyeztem át**, hol is a **hatóságilag engedélyezett**

végkiárusítást

tovább folytatom. A még raktáron levő plörös, struce, fantazie tollakat, valamint

mindenféle téli kalapokat, szalagokat, bársonyokat minden elfogadható árban kiárusítom. :: :: ::

Tisztelettel:

7659

MAJOR JULIA

Egy ügyes

rőfös és fonaláru segéd

16 fizetéssel

aki a román nyelvet is bírja,
alkalmazást nyer 7820

Wohlberg Lipót
cégnél, Arad.

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek
az Aradi nyomda r. t.-nál.

25064—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 8882—223—1897. sz. a. alkotott és kormányhatóságilag jóváhagyott a „cselédmenedék-ház” létesítéséről, a nő cselédek jutalmazásáról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében minden év, tehát a folyó 1912. év végével is cselédjutalom címén 400 koronát tevő 8 díj és pedig I. 200 korona, II. 100 korona, III. 100 korona lesz, az arra érdemes cselédek részére kiadandó.

Ezen jutalom díjak elnyerése iránt pályázhatnak 18 életévet betöltött jó és hűséges magaviseletű, havi vagy évi bér mellett szolgáló helybeli vagy idegen illetőségű nőcselédek, akik kizárólag, vagy főleg a házban, vagy a család egyes tagjainak szolgálatában Arad sz. kir. város törvényhatósági területén egyfolytában legkevesebb 3 éven át gazdájuk meglétedésére szolgál, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és a cseléd beirattási díjakat pontosan megfizették.

Azon cselédekre nézve, kik a beirattási díjfizetést elrendelő szabályrendelet életbe lépte előtt, vagyis 1882. év előtt léptek szolgálatba s azóta változatlanul mindig egy helyen szolgálnak, a beirattási díj feltétele alól kivételnek.

A jutalomdíjban már részesült cselédnek újabb pályázata esetén a korábbi jutalmazást megelőző szolgálati ideje be nem számítható. A szolgálati idő tartamában beszámítandó az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatban töltött el, a mely szolgálat a cseléd tartó elhalálása miatt szűnt meg. A díjak kiosztásának alapjául a szolgálati idő nagysága vétetik, elsőbbségben azok részesülnek tehát, kik egy helyben leghuzamosabb ideig szolgáltak. Egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve Aradon legrégebben szolgálnak. Jutalomdíj elnyerése végett december első napjától 15 napjáig tartozik a cseléd gazdája vagy gazdasszonya által kiállított bizonyítvány, cselédkönyv és születési anyakönyvi kivonata bemutatása mellett a kapitányi hivatalnál személyesen jelentkezni, ahol jelentkezése ebből kérelme jegyzőkönyvbe vétetni fog. A személyesen jelentkezett cseléd a kívánt okmányok mellékleteivel kérelmét írásban is benyújthatja. Később és idő előtt beérkezett kérvények visszautasítottatni fognak. Ha valamely évben a jutalmak egészben vagy részben pályázat hiányában vagy egyéb okok miatt ki nem adhatók, a fennmaradt jutalomdíjak a következő évben kerülnek kiosztás alá.

Arad, 1912. évi november hó 22-én.

Greén,
h. főkapitány

Uj fodrászüzlet!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Aradon, Deák Ferenc-utca 39. szám alatt** a Vadászkiút szállodával szemben, a mai kor és a higiénia minden igényeit kielégítő, pazar kényelemmel berendezett

fodrásztermet

nyitottam. Felhivom t. Cimed becses figyelmét azon körülményre, hogy e téren tapasztalataimat a külföldön és hazánk nagyobb városaiban szereztem, mely tapasztalataimat felhasználva műtermem hajmosó, villany-száritó gépekkel és villanymaszirozó készülékkel és az eredeti amerikai székekkel a legkényelmesebben rendeztem be.

Midőn t. Cimed b. pártfogásáért esedezem, szives tudomására adom még, hogy műtermem a legnagyobb kényelemmel van berendezve, az árak ugyanolyanok, mint a többi helyi fodrászüzletekben.

Maradtam kiváló tisztelettel:

Bodrozsán Aurél,

borbély és fodrász.

7826

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cim a kiadóhivatalban

THE VERA

American Shoe

A jelenkor
legtökéletesebb,
legkényelmesebb,
és legtartósabb
amerikai
cipője

Urok, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktári

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442. Telefon 442.

Ezen rovatban minden szó egy-
eszi beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elő — avagy levélbélyegeken. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor közzéad. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, választékosan csatolandó. Az apróhirdetések díja a sorok száma szerint számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban máshuzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kérésére díjtalanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert őrökük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Okleveles jegyző,

szolid fiatal ember, nőül venné azon csinos, intelligens, esetleg vagyonos hölgyet, kinek pártfogásával jó jegyzői állásba juthatna. Fényképpel ellátott levelek „Boldogság” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7784

Házastalándók figyelmébe!

Férjet keresnek: 28 éves vagyonos csinos orosz hölgy, 22 éves német árva 400,000 korona vagyonnal, 18 éves egyedül álló porosz k. a. 100,000 vagyonnal 38 éves független gyermektelen özvegy 120,000 kor. vagyonnal, számos vagyonos magyar hölgy, gazdag amerikai hölgyek és sok száz vagyonos hölgy Európa egyéb országaiból. Komoly érdeklődőknek (na vagyontalanok is) díjtalan felvilágosítást ad. Schlesinger, Berlin 18. 7797

LEVELEZÉS.

Intelligens barátot

keres előkelő 33 éves uriaszony, ki öt havi 40 koronával segitné. Kaland kizárva. Levelet „Hildegard” poste-restante. Halyben. 7814

C. M.

Szerdán küldött levelező lapjaimban levelek vannak beragasztva. Világosság felé tartva megláthatók. Késsel a lap széle felvágható. Jules. 7822

„Havas gyopár.”

Szép is volna, jó is volna. Vajon igaz lesz? Megértjük minden gondolatodat. Csókolunk sokszor Pali és Apus. 7823

Női kezek

szépségére legjobb a Vojtek és Weisz kézfinozítója. III-711

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó 7805

egy elegánsan butorozott szoba, külön bejárattal, esetleg ellátással, továbbá jó házi koszt kapható ugyanott. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó

két szobás lakás butor nélkül uribernek vagy nőnek, esetleg ellátással. Bővebbet Bildhauer-nénál Gyorokon. 7739

Kiadó lakások.

egy 3 szobás elsőemeleti és egy 3 szobás félemeleti utcai lakás és egy 2 szobás udvari lakás minden hozzátartozó mellék helyiséggel azonnal vagy febr. 1-re kiadó. Weitzer János utca 17. sz. 7815

4 szobás

modern lakás, azonnal kiadó. Bővebbet: 896. telefon szám. 7827

A város legszébb

helyén egy szép utcai butorozott szoba, külön bejárattal azonnal kiadó. Villanyvilágítás. 7821

Központi melegvíz fűtésre,

állandó melegvíz ellátásra, porszívó, telefon használatra, villany és légszusz-vezetékkel, légszusz-takarék-tűzhellyel és angol edényöblögetővel berendezett három szobás modern lakás Orczy-utca 8. szám alatt azonnal kiadó. 7811

Urházban

földszintes, különbejáratu csinos, csöndes utcai szoba december 15-re kiadó. Kölcsey-utca 9a.

3 vagy négy szobás

lakás és 2 butorozott szoba, fürdőszobával azonnal kiadó Luther-u. 1. sz. 7832

Lakás.

Átköltözés miatt 4 utcai, 1 udvari szoba, esetleg 2 vagy 3 szobás lakássá átalakítható, január 1-re kiadó. Tökölly-tér 1. 7834

Egy butorozott szoba

és több pinchehelyiség raktárnak vagy műhelynek azonnal kiadó. Hasszinger-utca 5. sz. 7011

A poloska

teljes kifizetése csupán Vojtek és Weisz biztos szerelvel érhető el. III-711

ALKALMAZÁST NYER.

Elsőrendű

többágazatu életbiztosító intézet alkalmat nyújt lelkiismeretes és törekvő uraknak, kik eredményteljes üzletszerzéssel és szervezéssel tevékenykedést fejtenek ki jól díjazott állás elnyerhetésre. Kimerítő ajánlatok csak komoly és megbízható pályázóktól. „Ausserst konkurrenzfähige Einrichtungen“ Eduard Braun Annoncen Expedition Wien I., Rotenturmstrasse 9. kéretnek. 6824

Naponta

2—4 kor. állandó kereset érhető el otthon végezhető könnyű kedvelt harisnyakötés általa „Patent-hebel” gyorskötőgéppel. Utólérhetetlen sokoldalú, célszerű és tartós (acélszerkezet). Oktatás könnyű és díjmentes. Az árut állandóan átvesszük. Árjegyzék ingyen. Megkeresések intézendők Karl Wolf Wien, VII., Mariahilferstrasse 82. 6823

Aki írásbeli

mellékfoglalkozást keres, az küldje címét azonnal „Otthon munka” jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 7520

Egy 2 középiskolát

végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu nyomdász tanulónak felvétetik.

ÜZLETEK.

Arad legelőnkebb

helyén egy kávéház és kifőzés megfelelő havi abonnensekkel, betegség miatt, azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7758

OKTATÁS.

Középiskolai

magántanulók ugy szintén bejárók mérsékelt díjazásért előkészítettnek. Izs. fiuinternátus Chorin Áron utca 1. sz. 7809

Cimbalom tanításra

tanítónót keresek. Cim: H. A.-né Sofronya (telep.) 7748

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint Vojtek és Weisz-tól. III-711

ALKALMAZÁST KERES.

Ügyes várrónő

ajánlkozik házakhoz vagy házon kívüli munkára; kosztümöket is tud varrni. Teleki-utca 11. szám, ajtó 9. 7802

Több évi irodai

gyakorlattal bíró leány, könyvelés, magyar levelezés, gépirásban jártas, állást keres. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóhivatalban. 7778

Izs. nő

vidéki fűszer és rőfös kereskedő kiárusítónőnek ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 7786

Kereskedelmi

is végzett okleveles óvónő, irodistanói, vagy nevelőnői állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 7813

Intelligens

magyar, német benne, nagyobb gyermekekhez jan. 1-re ajánlkozik. Háztartáshoz segédkezik, fizetés megállapodás szerint. Ajánlatot levél útján kér Bartl Teréz Temesvár, Gyárváros, Telekház-u. Toffer-ház, ajtó 15. 7825

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Oszfályának

— HETI KIMUTATÁSA —

Klein Sándor, Koppich Zeigmond igazgató.

Szabó Lipót, irodavezető.

Hivatalos helyiség: Tabajdy Károly-u. 1. sz. 15. ajtó hátsó. Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

Parasztrőfös segédet.

VIDÉKRE:

4 fűszer, rőfös és rövid,
2 vas és fűszer,
3 rőfös és divat,
2 fűszer és rövid és
2 vegyes kereskedősegédet,
több tanoncot teljes ellátás mellett.

Ajánlunk:

2 raktárost ill. magyar és német levelezőt,

1 irodistát, több irodistanót.

3 fűszer és rövid,

1 vas és fűszer,

2 rőfös és divat és

2 vegyes kereskedősegédet.

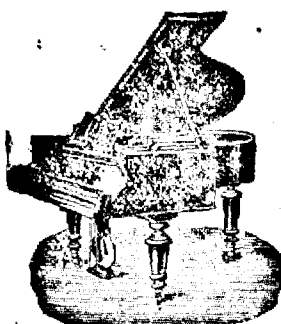
Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak választékosan választunk. 501

FAIX JACQUES

zongoraterme és készitési műhelye

ARADON,

Bathyány-utca 35. sz.

Állandó raktár Förster, Dörr, Bössler Rudolf, Stelzhammer, Hamburger, Lyra, stb. elsőrendű gyárosok kitűnő új modelljeiből, valamint saját gyártmányu zongorák és harmóniumok, nagy választékban. Javítások, hangosítások szakszerű pontos kivitelben. A „Phonola” művészi zongora játszókészülék egyedül képviselje. Zongorakölcsön jutányos árért.

Eiser Sándor Arad,

Telefon **222** Weitzer János-u. 2. Telefon **222**

A legrégebb és a legnagyobb különlegességi üzlet **világítási tárgyakban**. Dusan felszerelt raktár a legdivatosabb csillárokból villany-, gáz- és aceti-én-világításhoz, továbbá villany, gáz- és aceti-én főző, valamint vasalási készülékekben. Ugyisint minden e szakmába tartozó üvegáru- és armaturákban nagy raktár. A magyar gázvilágítási részvénytársaság weisbach-i Dr. Auer Károly-át adalma egyetemes elárulatója. 7729

Apró hirdetések

folytatása.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

A nagyérdemű

vidéki és helybeli közönségnek ajánljuk az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezetének saját készítményű férfi, női és gyermekcipőit, amely olcsó áron beszerezhető. Ugyisint mértékutáni rendelések elfogadhatók. Elismert legjobb anyag: alakját nem veszti. Szabadság-tér 14., a „Piros csizmához.” 6591

Egy jákarban levő

pedálos cimbalom 100 koronáért eladó. Andrassy-tér 20. II. emelet jobb. 7833

Egy jákarban

levő rövid zongora megvételre keresztek. Cim József főherceg-ut 1. sz. II. em. 15 ajtó. 7785

Egy

rövid zongora megvételre keresztek. Cim a kiadóhivatalban 7816

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 3 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 3 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 1-20, Földes Kelemennél Arad. 1224

Eladók

remek vörösiszlandi kakasok, másfél évesek 8—, tavasziak 4—6 koronáért darabonként, szállítás véve. Lengyel Károly Körösladány. 7829

Rum compositio

Jó házi rum előállítására Vojtek és Weisznál. III-711

Háztulajdonosoknak

nélkülözhetetlen lakói nyilvántartására egy házbérfőkönyv és lakbérfőkönyvecske, melyek Pichter Sándor könyv és papírkereskedésében kaphatók. Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5811

India fogcsappék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Tárgyat keresek

egy ideális üzlethez. Megkivántatik 2000 korona készpénz és 4000 korona elfogadható biztosíték. Cim a kiadóhivatalban. 7794

Üzlethelyiség

a Deák Ferencz-utcában Fehér Kereszt szálló épületében. azonnal kiadó. Értekezhetni a Fehér Kereszt irodájában. 7772

A legdivatosabb

fadiszmú-árak festésre, égetésre, tarsomunkára stb. égető apparátusok. Legujabb festőminták, rézmetszések, remek diaphanepapír, levélpapír különlegességek. A legszebb imakönyvek nagy raktára Krausz Paulin, színház-épület. 4541

Kiadó.

2 nagy magtár. Pécska-ut 17. 7724

Diamant János

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület és díszmú bádigos munkákat legjutányosabban készít ugy helyben mint vidéken. 8961

Fűtési idény közeledtével
a Herkules fűrészfűtő vállalat irodája Kossuth-utca 9. sz. ajánl a nagy közönségnek I. rendű aprított tűzifát 100 kilónként 2 kor. 80 fillérért hazaszállítva, ugyisint egész, esetleg fél waggon rakomány cser-, buk- és gyertyánfát karterlen kivül legolcsóbb árban bevarozva fűrészelve és hasítva. Motoros fűrészeink is házhoz rendelhetők. Felvilágosítást készséggel nyújtunk telefonon is 658. sz. 545)

1 koronáért

bárki is olyan színűre festi haját a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják feketére fest, ha egy rész vizzel keverik barnára, ha két rész vizzel világos barnára, ha három négy rész vizzel keverik szőkésre fest. A szín állandó felismerhetetlen lemoshatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon. 1224

Ha nem jól eszik

a hiszja, adjon neki Vojtek és Weis hirnemes állat tápporacot! III-711

Jó egészségűre tartására használjon mindenképpen

Kárpáti-féle

epéhajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-melküll gyomor tisztító házi szer. Iso édes hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszer-tára 4571

ARAD, BOGOS BÉNYER.

Hölgyközönség szíves figyelmébe

ajánlom elsőrendű amerikai gépekkel felszerelt

Weitzer János-utca 15. sz. alatti harisnyakötödémet,

hol mindennemű férfi, női és gyermek harisny készítését a legszolidabb kivitelben legolcsóbb árakban készítek. Raktáron tartok minden nagyságu kész harisnyát, legfinomabb pamutokból előállítva. 7799

Javítások aznap elkészíttetnek.

Szíves pártfogást kérek kiváló tisztelettel:

Özv. Braun Ignácné.

Legszebb karácsonyi vagy újévi ajándék!

Valódi harzi kanári madarak,

szárny alatt harzi bélyeggel, éjjel-nappal ének-

lők, versenyképes olcsó árban már 10 koronától, ugyisint

tengerentuli diszmadarak

minden színben kaphatók. 8356

ZIMMERMANN JÁNOS-nál

Aradon, Deák Ferenc-utca 10. sz.

Taxameteres

Bér-autók

Telefonszám **810**

1881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Ékszeresek

és órák igen olcsón

Farkas Streicher cégnél
Arad, Török-ter 1. sz.

Alkalmi vételek és eladása

finom 14 karátos arany-ékszer és pontosan kipróbált zseb- és fali órákban.

Aki olcsón és szolid árut akar venni, ugy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS

mű-órák és ékszerésznél

ARAD, Forray-utca, (gróf Hunyadi-palota) vásárol. Óra és ékszerjavítások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb árban megveszem, vagy becserelem új ékszerekre. 5707

ALÁPÍTOTT 1889-BEN

Várhol László

úr és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legujabb divat szerint **férfi-, női- és gyermekcipők** készítését, valamint Orthopéd cipőket fájós lábakra. Megrendelések 48 óra alatt eszközöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,

a Jugosi honvédeknél tisztikarának szállítója.

TELEFON 189. SZÁM.

TELEFON 189. SZÁM.

FARKAS ÁBRAHÁM

pálinka árunagykereskedő

ARADON, Lázár Vilmos-utca 1. szám.

Módot nyujtok a karácsonyi ünnepekre, hogy mindenki jó és mégis olcsó rumhoz juthasson

1	litéres palack	finom tearum	2.40
1/2	"	"	1.30
1	"	"	Cuba-rum 1.80
1/2	"	"	1.—

7807

Tájékoztató

Arad legnagyobb

karácsonyi tárlatáról.

FISCHER Nagyáruházában

Szabadság-tér 12. szám. (A vaskapu épületében.)

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagyáruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távoiról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túlságosan.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexclusivabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt még a csodálatos egy koronás osztály Fischer Simon Nagyáruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyfa-csengő anyagokkal önműködő
 Cengetyű kocsi
 Bohócos állat
 Báránka valódi gyapjával
 Tűzoltó kocsi
 Csomagoló kocsi
 Nagy nyul
 Sörös kocsi
 Homokos kocsi
 Fényezett lé
 Fares lovak
 Fürdőkád babával
 Nagy csacsi
 Mozdony
 Ugró kutyácska
 Villanyos vasut
 Festék doboz
 Képes kockajáték
 Vonat
 Nagy faépítő-szekrény
 Laterna-magica
 Ólomkatonák
 Tekejáték
 Katona felszerelés
 Gyermek hegedű
 Fűző harmonika

Legnagyobb fémtrombita
 Gyermek dob
 Nickel trombita
 Gyermek zongora
 Szájmuzsika nickelből
 Celuloid-kürt domborművel
 Karikalövő pisztoly
 Baba ágy
 Gyermek puska
 Gyermek kard
 Huszár csákó
 Óthanga trombita
 Űltözött babák
 Gummi babák
 Bádóg játék csoport
 Valódi francia bábó
 Törhetetlen katonák dobozban
 Mosdó készlet
 Teljes konyha berendezés
 Tabló leánykának
 Fröbel kézimunka-játék
 Porcellán szervíz
 Baba konyha
 Baba butorok
 Diszes tüzhely
 Hinta fiucska
 Nagy számológép

Harang és kalapács
 Sakkfigurák
 Sakkjáték
 Lottójáték
 Lóverseny játék
 Dominó játék köből
 Önműködő gőzös
 Képes könyv
 Seprő készlet
 Uzsonna szelencé
 Lombfűrészes készlet
 Zenei doboz
 Finom gyermek csörgő
 Öntöző kanna
 Gőzhajó
 Automobil
 Nagy ágyuk
 Kerekpáros
 Bőrostorok
 Kávédaráló
 Játék kut
 Bárfai alakok
 Mérieg
 Baba diván
 Vizben uszó állatok
 Mángorló gép
 Fa kredenc

Ékszer tartó csiszolt üveg-
 böől
 Levelező-lap album
 Diszes tükrök
 Elegáns tentatartók
 Bársony emlékkönyv
 Csont tolltartó
 Kézimunkakosár
 Faldiszek
 Tűtartó gyümölcs formában
 Fé és fémkeretek
 Bőr kézi táskák
 Legfinomabb bőr erszények
 Levélpapír dobozban
 Email tálcák
 Email gyufatartó szivarvágóval
 Nickel gyertyatartó gyufatartóval
 Majolika gyertyatartó bronzal
 Színes és fehér kancsó
 Üveg és nickel cukortartó
 Porcukortartó nickel fogóval
 Diszes vajtartó
 Legyező
 s ezer meg ezer itt külön-
 től nem sorolható tárgyak.

Ma vasárnap

délután 4 órától kezdve este 8 óráig
fényes kivilágítás mellett alkalma
lesz a t. aradi közönségnek a nagy

KARÁCSONYI kiállítást megtekinteni

Felhívjuk a tisztelt olvasók b. figyelmét a lap utolsóoldalti oldalán levő hirdetésünkre.

Fischer Simon Nagy Áruháza
Szabadság-tér.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN
ARAD.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO

Az idei saisonból visszamaradt legujabb női felöltők rendkívül mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Plüsch kabátok,
Broccát felöltők,
Szinházi kabátok,
Angol bundák,

Szörme felöltők,
Leánykabátok,
Gyermekefelöltők,
Angol kosztümök,
Divat bluzok,
Pongyolák, Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.